REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Numĕr de Duminecă 30).

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Tergul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 165.—Anul LXV. Brașov, Duminecă 28 Iulie (10 August). 1902.

Intêlnirile domnitorilor.

De un șir de anĭ încóce se tot înmulțesc visitele dintre monarchĭ. Mai departe era o mare întêmplare, despre care se ducea vestea peste țĕrĭ și peste mărĭ, când se întêlneau capetele încoronate, principii și regii, orĭ chiar împĕrații. Astăḑĭ asemenĭ întêlnirĭ nu mai sunt nimic nou, ele sunt la ordinea ḑilei.

Aḑĭ sĕptĕmână, la Ischl în Austria, bĕtrânul nostru monarch a primit visita regelui Carol al României. Deși visitele suveranului român la curtea împĕrătéscă se repetă des, totuși celei de acuma i-s'a dat o însemnătate deosebită. S'a ḑis cu drept cuvênt, că în fața pericululelor, ce amenință din orientul Europei, România, ca și monarchia nóstră au un mare interes comun de a trăi în cele mai bune și amicabile raporturĭ și de a-șĭ da în cas de lipsă sprijin reciproc. Deși mic, regatul român prin posiția sa și cu ajutorul armatei sale vigurόse, care póte da pe ușor un contingent de un pătrar de milion de soldațĭ, este un aliat de mare preț pentru orĭ și care din puterile vecine. Acésta o vĕd și sciu bine și cei din Viena, de unde vine, că sunt cu mare atențiune față cu persóna Regelui Carol, pe care ar voi sĕ-l aibă în tot-déuna amic.

N'ar mai fi nimic de ḑis asupra raporturilor escelente dintre domnitorii și guvernele ambelor state, décă nu ar cădé pe ele umbra încordărei nenorocite naționale dintre elementul maghiar și român. Acéstă încordare nu se póte delătura prin nicĭ un fel de înțelegere, séu alianță între cârmuitorii statelor, ci numai și numai prin aceea, că vor fi delăturate causele ei adevĕrate, carĭ sunt prigonirile naționale și lupta de rassă, ce nicĭ până aḑĭ încă nu s'au curmat față cu Românii din Ungaria și care prigonire și luptă deșteptă marĭ temerĭ și amărăciune și la Românii din regatul independent.

In timp de pace tóte merg neted și se pare, că nimic nu turbură buna amiciție dintre guvernele dela Viena și Peșta și dintre guvernul român. Óre fi-va tot așa în momentul când ar isbucni furtuna? Nu s'ar ivi atuncĭ ca o stafiă îngrozitóre icóna pustiirilor, ce s'au făcut în timpul păcii, în inimile și consciințele popórelor?

Rĕu fac cei-ce nu iau de cu vreme mĕsurĭ pentru timpurĭ viforóse și nu-șĭ dau silință de a delătura, prin curmarea nedreptăților, înstrĕinarea și neîncrederea dintre popóre.

Sĕ nu fi venit óre vorba și despre acésta la Ischl între cei doi monarchĭ, carĭ, cum se ḑice, au discutat împreună despre mĕsurile militare, ce ar fi a se lua împreună, când s'ar aprinde focul în peninsula balcanică? Cine scie ce vor fi vorbit monarchii. Décă s'au gândit însĕ la acésta, se va dovedi numai atuncĭ, când vom vedé fapte sĕvîrșite pentru delăturarea acelei înstrĕinărĭ dintre popóre, despre care am amintit mai sus.

Ni-se va ḑice însĕ, că sorții păcii și ai rĕsboiului stau mai mult în mânile altor puterĭ mai marĭ și mai tarĭ, decât monarchia nóstră.

Așa este. Alaltăerĭ s'au întêlnit în portul vechiŭ și renumit al provinciilor baltice, Reval, împĕratul Rusiei cu al Germaniei. Aceștia sunt, carĭ dirig destinele Europei. Trăiesc și ei în cea mai bună amiciție, ceea-ce se ia ca dovadă, că pacea lumii mai are încă șanse de a nu fi sguduită.

Nu cu mult înainte regele Italiei a visitat pe Țarul Rusiei, ér înaintea regelui Victor Emanuel Țarul primise visita președintelui Loubet, al Franței, aliata împĕrăției nordice.

Eată, cum se îmbrățișéză domnitorii din tóte părțile. A ḑice, că ei o fac numai din simpatiă ce-o au unii cătră alții ar fi greșit. O fac însĕ în interesul siguranței statelor, a regimelor și a dinastiilor, ce pare că se clatină din nou, îndată-ce trec câte va lunĭ, fără ca sĕ se întêlnéscă potentații și sĕ schimbe din nou asigurărĭ despre nestrămutata lor amiciție.

Revista politică.

Sĕptĕmâna trecută *numele lui Kossuth* a ajuns a fi pomenit alăturea cu *numele lui Iancu* în ședința congregațiunei din comitatul Aradului. Cel dintâiŭ se scie, că la 1848 a pornit revoluțiunea Ungurilor și a umblat a detrona dinastia Habsburgilor, cel de al doilea, Avram Iancu, cine dintre Românĭ nu-i cunósce numele și faptele? La 1848 au fost protivnicĭ marĭ, căcĭ unul se lupta contra tronului, ér al doilea s'a luptat pentru dinastia habsburgică. Cum de vine acuma, după o jumĕtate de veac, sĕ li-se pomenéscă numele de-odată? Ĕtă cum:

In ședința comisiunei comitatensă din Arad în ḑiua de 1 August s'a cetit adresa orașului Arad, în care cere sĕ se ia mĕsurĭ, ce sĕ i-se ridice lui Kossuth o statue. La acea ședință erau de față și câțĭ-va Românĭ, dintre carĭ d-l advocat Dr. *Stefan C. Pop* șĭ-a ridicat glasul și a cuvêntat în potriva acestei propunerĭ, cât timp nu li-se va îngădui și Românilor, ca se ridice un monument pentru eroul lor național Avram *Iancu*. Căcĭ ce s'a întêmplat?, ḑicea d-l Dr. Pop în cuvêntarea sa. Și Românii au început sĕ adune banĭ, sĕ ridice un monument în amintirea lui Iancu. Ce-a făcut însĕ guvernul? A sechestrat banii adunațĭ dela popor. E frumos, că Ungurii îșĭ cinstesc bărbații lor marĭ, însĕ se cuvine sĕ fie dreptĭ și față cu alte popóre și sĕ-i lase și pe ei a-i cinsti pe ai lor. Sĕ ridice Ungurii statue lui Kossuth, dér sĕ îngăduéscă și pe Românĭ sĕ ridice statue lui Iancu.

Vĕ puteți închipui, ce furtună s'a iscat între membrii maghiarĭ, după cuvêntarea d-lui Stefan C. Pop. Ungurii ca Ungurii, dér s'a găsit și un Român cu numele Sever *Bocșan* care de altminterĭ pórtă slujba de de solgăbirĕu și care s'a sculat sĕ vorbéscă contra d-lui Pop. Dér șĭ-a găsit popa d-l Bocșan, căcĭ numai decât s'a sculat d-l Dr. *Suciu*, care l'a asemĕnat pe Bocșan cu paserea care își necinstesce cuibul.

Printre advocații șoviniștĭ din Arad s'a pornit pe urmă o mișcare mare în potriva harnicului și energicului advocat Român, care avuse curagiul sĕ apere drepturile Românilor. Auḑĭ acolo, ḑiceau aceștĭ șoviniștĭ, sĕ se scóle un advocat și sĕ pună pe tâlharul de Iancu alăturea cu semiḑeul nostru, sfântul Kossuth! Sĕ-l gonim dintre noi! Sĕ se ducă în țéra românéscă, până nu-l vom trimite noi. Și au făcut jalbă contra d-lui Dr. Pop la camera advocaților, cerênd sĕ-l scótă dintre advocațĭ, că n'ar fi vrednic sĕ fie între ei. Suntem sigurĭ însĕ, că d-l Pop va sci sĕ-șĭ apere drepturile și mai departe, cum și le-a apărat până acuma.

*

Sĕptĕmâna trecută a avut loc o *întîlnire între regele Carol și între Maiestatea Sa Monarchul nostru la Ischl*. Intêlnirea acésta are mare însemnătate. Se scie, că cei doi suveranĭ sunt vechĭ și bunĭ prietenĭ și că în fie-care an se întîlnesc cel puțin odată, décă nu mai de multe-orĭ. Visita din acest an însĕ, pe care regele României a făcut'o la Ischl, se ḑice, că stă în legătură cu o înțelegere militară între cele două state. România va da ajutor Austro-Ungariei, așa se ḑice, într'un cas, când s'ar întîmpla ceva neorînduelĭ în Balcanĭ. Bulgarii nu se astîmpără de fel și când s'ar întîmpla sĕ fie vr'o revoltă séu așa ceva, Austro-Ungaria ar fi chemată sĕ trimită trupele sale, pentru restabilirea ordinei, ér armata română, în urma înțelegerii, ar trebui sĕ sprijinéscă armata austro-ungară. Ĕtă de ce, la întîlnirea celor

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Privighetórei.

Cântă, mândră păsĕrea,
Cântecu-țĭ divin,
Și înalță 'n depărtărĭ
Dorul tĕu senin.

Căcĭ și eu în umbră plâng
Jalea mea amară,
Flórea sufletului meu
Mórtă 'n primă-vară.

Iar de vei simți că mor
De-atâta durere,
Cântă-mĭ tu pe-o rămurea
In sfânta tăcere.

Sĕ s'adune stelele
Și sĕ mĕ privéscă,
Sĕ s'adune florile
Sĕ mĕ 'mpodobéscă.

Maria Popescu.

Vin' cu mine.

Codru-i verde, umbra désă,
Rîde sufletul de drag,
Céta gândurilor triste
A perit sub bolțĭ de fag.

Vino tu, fecior din basme,
Domn al codrului sĕ fi,
Cu ochĭ umeḑĭ de iubire
Tótă viața te-așĭ privi.

Sĕ lăsăm amorul lumei
Și-al durerilor șirag,
Vin' cu mine 'n codru, unde
Rîde sufletul de drag.

Maria Popescu. *)

*) D-șóra Maria Popescu este o tînĕră și drăgălașă poetă din România, care a petrecut câte-va sĕptĕmânĭ în vilegiatură la Brașov. Cu acéstă ocasiune nĭ-a trimis spre publicare aceste două poesii.

Braḑii și smeurele.

— Legendă. —

De **Antoniu Popp.**

Ci-că Luceafărul de diminéță a aruncat de pe câmpia cerului trei stele pre pămênt.

— Imĭ pare că nu este destul foc în ele îi ḑise Luna.

— Ba da rĕspunse el, până nu se va stînge sórele, nicĭ ele nu se vor stînge.

— De l'or sci folosi și-or umbla cu cruțare pe lângă el, las că va fi așa cum tu ḑicĭ, ḑise Luceafĕrul de séră dintr'un unghiŭ, ci eu sciu bine, că dintre trei, cea din urmă numai, va ajunge sfîrșitul vremilor.

Intre aceste stelele căḑură jos și încă chiar în póla întêmplărei.

Intêmplarea se uită cu atâta drag la ele încât le deochia și ce sĕ veḑĭ, cele trei stele picate de pe cer, se prefăcură în trei fete frumóse.

Partea aceea a lumei, în care se afla atuncĭ Intêmplarea era pustiă și nelocuită, drept aceea, ḑise ea celor trei fete: împărțițĭ între voi acest colț de lume, dér vĕ însemnațĭ bine, că ceea ce cu nedreptate se va purta față de cealaltă puțină viéță va avé în sine, ér aceleia, căreia îi va fi mai prețuită viéța în lanțurĭ, decât mórtea cinstită și neatêrnarea, nicĭ atâta viéță nu va avé în sine. De vrețĭ trai cât lumea: iubițĭ cu statornicie și nu lăsațĭ ce e al vostru, și la al altuia nu vĕ întindețĭ cu mânĭ sacrilege.

*

Fetele împărțiră între sine pămêntul.

Dreptul de împărțire l'a luat cea mai mare.

Sie-șĭ și celei de a doua a dat părțile cele mai bune: câmpiile și locurile cele mănóse și roditóre. Celei mai micĭ părțile muntóse și sĕlbatice.

— Cât de bine ar fi sĕ nu fi venit și acésta cu noi ḑise cea dintâiŭ cătră a doua.

doi suveranĭ a fost de faţă şi feldzeumaistrul *Beck*, şeful statului major austro-ungar.

Regele mersese cu regina până la Viena, unde s'au despărţit şi regina s'a dus la *Wied*, ér regele la Ischl. Majestatea Sa Monarchul nostru l'a primit pe regele Carol cu multă cordialitate şi au petrecut împreună două ḑile, după carĭ apoi regele României s'a dus la Gastein, unde va petrece cât va timp pentru căutarea sănătăţii.

*

In ḑiua de 6 August a avut loc o altă întâlnire între *împĕratul Wilhelm al Germaniei şi între ţarul Niculae al Rusiei*. In Septemvrie va fi adecă anul, de când ţarul Niculae a visitat pe împăratul Germaniei în portul din Danzig. Impĕratul Germaniei vine acum şi întórce visita ţarului în portul din Reval. Atât întîlnirea de anul trecut, cât şi cea de anul acesta s'a întîmplat pe mare în mijlocul flotilei şi între bubuiturile tunurilor de pe corăbii. Tóte ḑiarele atribue acestei întâlnirĭ o mare însemnătate politică. Amêndoi împĕraţii erau însoţiţĭ de miniştri lor şi anume împĕratul Germaniei era însoţit de cancelarul imperiului contele *Bülow*, ér ţarul de ministrul sĕu de esterne contele *Lamsdorff*. La prânḑul, ce l'a dat ţarul pe vaporul *„Standard"*, împĕratul Germaniei a ridicat un toast în sănĕtatea ministrului de esterne rusesc, ér ţarul în sănĕtatea cancelarului german.

Ce or fi hotărît cei doi puternicĭ monarchĭ la întâlnirea de la *Reval?* Ce or fi vorbit împreună cei doi miniştri? Asta nimenĭ nu póte sĕ o scie. Tóte foile asigură însĕ, că acéstă întâlnire s'a făcut, pentru a se înţelege, cum s'ar asigura mai bine *pacea europénă*. Deşi e greu de înţeles, pentru mintea omului, care nu cunósce tainele diplomaţiei, că de ce ar fi nevoie sĕ se înmulţéscă mereu armatele şi sĕ se procure tunurĭ şi arme din ce în ce mai perfecţionate, punênd sarcinĭ din ce în ce mai marĭ pe grumazii popórelor — décă marile puterĭ nu vreu alta, decât numai menţinerea păcii, totuşĭ trebue sĕ primim ca bună asigurarea diplomaţilor, că tóte acestea numai în interesul păcii se fac. In acest timp însĕ Orientul fierbe, popórele sunt în agitaţie necontenită şi nu se scie în ce moment va isbucni ceva în Balcanĭ.

*

In sfîrşit Englesii totuşĭ vor avé ocasiunea a-şĭ vedé *incoronarea regelui*. Acéstă încoronare se serbéză astăḑĭ în 9 August, cu mare ceremonie. Regele *Eduard VII*, după operaţia, ce i-sa făcut, s'a restabilit în aşa mĕsură, încât, după cum scriu foile englese, va puté suporta cu uşurinţă oboselile, ce sunt împreunate cu o asemenea ceremonie.

De altmintrelea în ce privesce politica esternă a Angliei, tocmai ḑilele acestea deputatul *Bowles* a făcut o aspră critică guvernului, pentru-că n'a sciut sĕ potrivéscă lucrurile aşa, încât şi Anglia sĕ aibă amicĭ şi aliaţĭ în Europa, pe când tóte celelalte ţĕrĭ sunt grupate în alianţe, ér Anglia stă singură şi isolată, fără prietinĭ şi fără aliaţĭ. Secretarul afacerilor de esterne *Cranborne* a rĕspuns destul de încurcat, că nu e adevĕrat, ce spune Bowles, şi că Anglia este prietină cu tóte celelalte puterĭ.

*

In Franţa tótă sĕptĕmâna a fost poporul în cea mai mare agitaţie din causa *închiderii şcolilor*. Aprópe în tóte părţile s'au împotrivit închiderii, aşa că comisarii poliţienescĭ au trebuit sĕ spargă porţile séu zidurile. Mare este amărăciunea în sufletele ómenilor credincioşĭ din Franţa, când îşĭ vĕd călcată în picióre legea strămoşéscă de nisce guvernanţĭ, carĭ s'au făcut slugĭ jidovilor, vecĭnic duşmanĭ religiunei creştine.

Un ḑiar frances despre situaţiunea în România. Ḑiarul *„Liberté"* din Paris într'unul din numerile sale din urmă, vorbesce despre situaţiunea din România. Numitul ḑiar nu dă remanierei ministeriale, ce s'a făcut în ḑilele din urmă, mare însemnătate, ḑicênd, că numele nouilor miniştri, ce au întrat în cabinet, sunt necunoscute în strĕinătate. Pentru strĕinătate ministerul nu contéză decât prin d-l Sturdza, bĕtrânul şef al partidului liberal, care e un om politic de fórte mare valóre, şi care, fiind necontenit germanofil, a făcut din România un satelit al Austriei; totuşĭ d-l Sturdza s'a pretat cu entusiasm la o apropiere cu Rusia.

Mai departe ḑiarul parisian se ocupă de starea financiară a României şi ḑice, că décă nu e aşa de precară ca a Serbiei, totu-şĭ nu e strălucită. E în perspectivă un împrumut séu o emisiune de bonurĭ de tesaur şi se pun multe speranţe pe experienţa noului ministru de finance şi pe abilitatea d-lui Aurelian, pentru resolvirea grelei probleme a reînoirei diferitelor tratate de comerciu, carĭ espiră.

Apropos de un articol al ḑiarului „Epoca", privitor la unele semne de simpatie din partea Franţei pentru România, ḑiarul *Liberté* scrie, că Franţa n'a încetat nicĭ odată sĕ aibă o amiciţie sinceră pentru România, din dragostea pentru vitejia poporului ei şi a originei sale latine.

Regele Italiei în Germania. Se anunţă din Roma, că regele *Victor Emanuel*, actualmente petrece în Raconigi, castelul sĕu din Piemont. De aicĭ va merge la 30 August în Germania, însoţit de ministrul de esterne *Prinetti*. Generalul conte *Lanza*, ambasadorul Italiei în Germania, îşĭ va aştepta suveranul la frontiera Germaniei. Regele Italiei va petrece în Potsdam 4—5 ḑile, eventual şi mai mult, décă s'ar întâmpla sĕ ia parte şi la manevrele navale de la *Kiel*.

SCIRILE DILEI.

— 27 Iulie.

Candidaţĭ de episcopĭ. La scaunul episcopesc gr. cat. din Oradea-mare, devenit vacant prin mórtea neuitatului episcop Pavel, după cum se svonesce prin foile unguresci, va fi numit actualul episcop din Lugoş, Dr. Dumitru *Radu*, ér în locul d-sale la Lugoş, se vorbia până acuma de canonicul prelat Dr. V. *Hossu* din Blaşiŭ, o scire mai nouă însĕ spune că cele mai multe şanse le-ar avé canonicul din Lugoşiŭ d-l Ioan *Boroş*.

Primirĭ la teologie şi la preparandie. Consistorul archidiecesan din Sibiiu a primit sĕptĕmâna acésta în seminariul teologic pe următorii tinerĭ: Albu Vasilie, Andreiŭ Octavian, Armean Petru, Avram Ioan, Căldărea Ioan, Cerbicean Nicolae, Constantin Nicolae, Constantinescu Romul, Curea Laurenţiu, Debu Vasile, Dumitrescu Romul, Indreiu Ioan, Latiş Alecsiu, Lula Adam, Manu Zaharie, Moruşca Pompeiŭ, Necşa Vasile, Puican Petru, Spătariu Vasilie, Stîrc Nicolae, — toţĭ cu esamen de maturitate; Radu Alecsandru, Chicomban Nicolae, Dan Ştefan, Ganea Ioan, Garoiŭ Georgiu, Grecean Ioan, Plotogea Ilariu, Popa Ioan, Strĕulea Demetriu, Vişioiu Ignaţ, toţĭ cu 8 clase gimnasiale, şi Herman Alexandru cu 7 clase gimnasiale, ér la preparandie pe următorii: Bĕlindescu Ştefan, Brie Ştefan, Ciupe Ioan, Cojan Georgiu, Comşa Georgiu, Costea Aron, Crainic Simion, Mariş Drăgan, Mănăilă Stan, Porean Vasile, Săcăleanu Nicon şi Trif Petru, toţĭ cu cualificaţiunea normală de 4 clase gimnasiale, reale séu civile. Ceilalţĭ concurenţĭ, cu cel puţin II clase medii, sunt admişĭ la esamen de primire.

Statua luĭ Kossuth în America. In Cleveland (America) mai mulţĭ emigranţĭ Ungurĭ au adunat banĭ pentru statua lui Kossuth, pe care au şi făcut'o în Budapesta, de unde au transportat'o peste mare şi au de gând a o aşeḑa într'o piaţă în ḑiua de 19 Septemvrie. In acel oraş locuesc mai bine de 20,000 Slovacĭ. Aceştia au trimis ḑilele acestea o deputaţie la primarul oraşului, în fruntea căreia erau trei preoţĭ. Deputaţia a protestat la primar contra ridicării unei statui în amintirea unui bărbat, ca Kossuth, care a fost duşmanul cel mai mare ale Slovacilor.

Infrăţire cehă-slovacă. Reuniunea femeilor slovace *„Jivena"* şi societatea museului slovac şĭ-au ţinut adunarea adunarea generală la 6 August în Turoţ-St.-Mărtin. La acéstă adunare au fost de faţă numĕroşĭ óspeţĭ cehi şi moravĭ. Foile unguresci sunt supĕrate foc pe aceştĭ strĕinĭ, carĭ au venit în Ungaria sĕ facă agitaţie, înfrăţindu-se cu Slovacii.

Delimitarea graniţei în Dobrogea. Delegatul României pentru delimitarea graniţei romăno-bulgare din Dobrogea, a comunicat ministerului român de esterne că, pentru înlesnirea relaţiunilor populaţiunei din ambele părţĭ ale frontierei şi pentru preîntêmpinarea trecerilor clandestine (secrete), este nevoe de a-se înfiinţa încă trei trecĕtorĭ în plasa Ostrov şi una în plasa Mangalia. Delegatul Bulgariei a fost de aceeaşĭ părere şi a făcut guvernului sĕu un raport favorabil în acéstă privinţă. Pe basa raportului delegatului român, s'a intervenit la ministerul de interne ca sĕ se studieze cestiunea. Pentru deservirea acestor patru trecătorĭ, delegatul României a propus a se detaşa trei funcţionarĭ dela vama din Ostrov, aşa că cheltuelile nouĕlor puncte de frontiere s'ar reduce numai la instalarea lor.

La Bruxella se va întruni la 1 Sept. a. c. congresul asupra transmisiunei sifilisului prin alăptarea dela doicĭ, precum şi prin vaccinare, oteturĭ, ateliere. Congresul va dura dela 1—16 Septemvrie st. n. D-l Dr. profesor Petrini-Galaţĭ, representantul României, este primul raportor al acelui congres.

Un tăciunar primejdios. Nu de mult a isbucnit un mare foc în Jezvin. Acuma s'a descoperit, că acela, care a pus focul, a fost Ioan Coteţ, lucrător cu ḑiua. Acest om a mai fost pedepsit pentru punere de foc şi se vede că e nebun. El a aprins satul în 10 locurĭ şi au ars de tot 9 case.

Pedepsire nechibzuită şi urmările ei. In Viszoka (comitatul Ung) ţĕranul Mihail Iretisz a voit sĕ pedepsécă pe copilul sĕu pentr'un lucru bagatel, dér l'a lovit aşa de nenorocit, încât copilul căḑŭ mort la pămênt. Iretisz desperat luă puşca sa de vênat şi se împuşcă cu ea.

Probă generală pentru încoronare. Este interesant cum pentru încoronarea din Londra s'a făcut Miercurĭ o probă generală. E vorba adecă de marea ceremonie a încoronării, ce se va sĕvêrşi în catedrala dela Westminster. Demnitarii preoţescĭ şi mirenĭ au făcut o probă de esercitiu al tuturor procesiunilor şi al actelor diferite ceremoniale, purtând peste hainele de tóte ḑilele îmbrăcămintea de stat. Au premers probe speciale. In 6 l. c. au fost întruniţĭ toţĭ la o probă generală. Se adunase mulţime enormă de lume spre a vedea pe domnii şi dómnele înaltei aristocraţii. Ei aduseră hainele de purpură şi corónele în cutii şi în lăḑĭ. Se presentară şi mulţime de copii, fii de Seniorĭ (peerĭ)

— Aşa e, rĕspunse aceea, atuncĭ n'am face trei părţĭ, ci numai două.

— Eu o urăsc fórte ḑise una şi nicĭ când nu mĕ voiŭ uita cu ochĭ bunĭ la ea.

— Nicĭ eu, ḑise cealaltă, mĕ voiŭ purta însĕ cu vicleşug faţă de ea; când sĕ va întêmpla sĕ trag într'un jug cu ea, în faţă o voiŭ linge, ér în dos o voiŭ frige.

Fata a treia nu scia cum sĕ legiuesc cele două.

După-ce au făcut împărţirea, fie-care sĕ apucă de lucru. Işĭ împopulară moşiile şi le prevĕḑură cu tóte cele de trebuinţă.

*

Zorile aveau un fecior de însurat şi nu-i aflau miresă vrednică de el.

— Sciu trei surorĭ ḑise un cocostêrc colo şi colo, fie-care îşĭ are ţĕrişóra şi poporul sĕu; acolo sĕ mérgă căcĭ pe care o va plăcea pe aceea o va căpĕta.

Feciorul, călare pe un murg înhămat cu şea de aur şi cu friu presărat cu pietre nestimate porni la drum.

Intr'o ḑi de Miercurĭ ajunse la cea mai mare. Acésta locuia într'un castel pompos, împodobit cu mii şi mii de lucrurĭ frumóse. Ea era fată trufaşe şi rĕsbunătóre şi din purtarea ei se vedea că e mult iubitóre de deşertăciunile lumei acestei trecătóre.

Spunêndu-i pricina, pentru care s'a băgat pe la ea, fata îi spuse, că numai aşa se va mărita cu el, décă îi va aduce o ţéră cu multe scumpeturĭ şi décă va fi vrednic, ca sĕ răpéscă dela surorile ei ţĕrile lor, ér pe ele sĕ le piardă.

— Mĕ voiŭ gândi, rĕspunse el şi de-oiŭ afla de bine, cele ce-mĭ cerĭ, la sĕptĕmâna voiŭ veni se facem logodna.

A doua ḑi, într'o Joi ajunse la cea mijlocie. Acésta şedea într'un scaun de argint la o masă de aur şi număra galbeniĭ cu carĭ cugeta că într'o vreme de lipsurĭ va cumpĕra pentru ea şi popórele ei, ţĕrile surorilor sale. Acésta avea mai multe popóre mai micĭ în ţéra ei şi nicĭ unele nu erau prea statornice către obiceiurile rĕmase lor de la părinţĭ, ci la o vreme de strîmtorare mulţĭ dintre ei s'ar fi lipit bun bucuroşĭ cătră cei ce i-ar fi învins şi cuprins.

Nu-s pregătită sĕ mĕ mărit îi rĕspunse ea, după ce el o peţise, căcĭ moşiora mi-e neorînduită şi mică. Aştept până îmĭ voiŭ face zestre mare.

Feciorul se duse. Intr'o Vinerĭ ajunse la ceea mai mică. Acésta şedea în vêrful unui munte într'o căscióră de bârne. Când ajunse la ea, fata îşĭ mulgea oile. Era mai cu minte, mai sîrguinciósă, mai blândă şi mai frumósă decât surorile ei. El cum o vĕḑu, pe loc o şi îndrăgi. Nicĭ sórele că e sóre şi n'a putut vedea aşa o frumuseţe ca acésta, îşĭ ḑise el, părêndu-i-se că e în al şéptelea cer, când se vĕḑŭ cu ea în căsuţa ei simplă dér curată ca bumbul cel de aur.

— Vei fi flămând, începŭ ea, ci fiĭ iertător, căcĭ la noi aḑĭ e post şi nu mâncăm de dulce. Ḑicênd aceste îi puse pe masă un talger de chiseliţă şi un mălăieş frumos şi bun ca o turtă de ceea de care se vinde în şatră la turtarĭ. Săturându-se îi mulţumi pentru mâncare şi o lăudă fórte.

— Noi cu de aceste trăim în ḑile de post şi de destule orĭ şi în cele de dulce, şi veḑĭ suntem sănĕtoşĭ şi tarĭ, nu scim ce e durerea de stomac şi alte bóle provenite în urma mâncărilor grase, ḑise ea.

Feciorul după aceste o peţi.

— Bine, ḑise fata, décă te soiĭ îndestuli cu puţin şi vei ţiné cu sfinţenie la obiceiurile, limba şi legea acestor locurĭ frumóse în felul lor şi minunate, carĭ mai mult de cât alte locurĭ vestesc lauda şi mărirea lui Dumneḑeu, eu cu drag voiŭ fi a ta, căcĭ te iubesc.

— Iţĭ voiŭ împlini şi cea mai mică dorinţă, ţi-oi aduce averĭ şi ţi-oi sujuga ţĕrĭ, ḑise el nebun de fericire.

— Nu-mĭ trebue, ḑise ea. Eu şi acest popor, blând cum e, cu graiŭ dulce sîrguincios şi iubitor de Dumneḑeu şi de deaprópe, ne îndestulim cu puţin şi nu rîvnim după a altuia. Suntem mulţumiţĭ cu căt

spre a-şĭ studia rolurile lor de pagĭ. Se aduseră şi giuvaerele corónei, carĭ au fost folosite la probă.

Esposiţiune universală în Statele-Unite. In 1904 se va ţiné în Statele-Unite ale Americei-de-nord| o esposiţie universală internaţională la St. Louis. Preşedintele Roosevelt a invitat deja popórele întregei lumĭ sĕ ia parte la acéstă mare serbare a muncei. Partea cea mai mare şi cea mai însemnată e esposiţiei o va forma agricultura şi horticultura, ocupând un palat de 8 hectare. Cheltuielile se vor ridica la 200 milióne coróne.

Concert. Renumita cântăréţă de opere d-şóra Helene *Honigberger* va da un concert în sala redutei la 4 Septemvrie. D-şóra Honigberger e Braşovéncă şi şĭ-a făcut studiile musicale la conservatorul din Berlin, unde a fost premiată. La concertul dela 4 Sept. va fi acompaniată la pian de domnul profesor *R. Lassel.* Biletele se pot procura începênd cu diua de 12 c. în magasia d-lui *Simay* Fraţi şi în magasia d-lui Eduard & Comp. Orendi.

Aventura a doi Ungurĭ în Transvaal. Locotenentul de honvedĭ şi profesor la academia „Ludovica“ din Pesta, cu numele Lipcsey Gábor, şĭ-a dat demisia la 1899 şi s'a dus în Transvaal, unde a luptat contra Englesilor. Anul trecut, fiind rănit într'o luptă, fù dus la spital. Aicĭ veni un tînĕr medic, sĕ-i cerceteze rana; când colo cine era acest medic? Era fratele sĕu Elemer, care emigrase cu câţĭ-va anĭ înainte în America şi de atuncĭ n'a mai dat nicĭ un semn de viéţă. Nu se scie, déca locotenentul s'a însănĕtoşat, orĭ a murit; despre medic însĕ a primit tatăl sĕu, care e proprietar în Tisza-Füred, scirea, că s'a întors din rĕsboiŭ în America şi s'a stabilit cu femeia şi cu doi copii ai sĕi în Houston, unde a fost omorît luna trecută din rĕsbunare politică.

Musică de promenadă. Musica comunală va da concerte sĕptĕmâna viitóre precum urméză: *Duminecă* la órele 11 a. m. pe promenada de jos, *Lunĭ* la órele 6 p. m. pe promenada de jos, *Marţĭ, Mercurĭ* şi *Joi* la órele 8 a. m. pe promenada de jos, *Vinerĭ* la órele 8 a. m. în parcul Rudolf, *Sâmbătă* la órele 8 a. m. pe promenada de jos.

In Englitera damele nu întrebuinţéză alt cosmetic decât laptele de castraveţĭ, pentru care s'au dat banĭ mulţĭ în streinătate. Astădĭ este de prisos acésta, fiind-că se póte căpĕta la farmacistul G. Balassa, în Timişóra, laptele de castraveţĭ engl. veritabil, sticla cu 2 coróne. Este în de obşte cunoscut că laptele de castraveţĭ englezes cveritabil al lui Balassa netedesce şi înviorézā pielea. Face sĕ disparā în scurt timp cu totul pistruile de pe obraz, petele de Maiu, şi tot felul de necurăţenii ale feţei. De recomandat este şi săpunul de castraveţĭ engl., bucata 1 corónă, şi pudra, 1 cor. 20 b.; se găsesce în tóte fărmaciile.

Ce e bun, nu e scump. Se atrage atenţiunea on. public strĕin, că la cumpĕrăturile ce le face, sĕ aibă în vedere firma *M. L. Laszló succesor Iuliu Popp,* têrgu Inului 29. Piaţa Francisc Iosif, unde se vînd cu preţurĭ reduse toţĭ articulii de seson.

Inmormêntarea

învĕţătorului dirigent **Dometiu Dogariu** din Satulung (Săcele)

(Corespondenţă part. a „Gaz. Trans.“)

După cum am anunţat deja în două numere ale fóiei nóstre tristul cas cu încetarea din viéţă a vrednicului şi mult regretatului învĕţător dririgent *Dometiu Dogariu,* acum dăm câte-va amĕnunte asupra casului înmormêntării sale din condeiul corespondentului nostru, care a asistat la trista ceremonie.

Inmormêntarea decedatului s'a întêmplat Vinerĭ în 19 Iulie (1 August) la 2¹/₂ óre p. m.

Era adunată lume multă mai ales învĕţătorĭ din Săcele, Braşov şi împrejurime preoţĭ, doi profesorĭ dela gimnasiul român din Braşov: d-nii N. *Sulică* şi D. *Lupan;* apoi fraţii *Lăpĕdatu,* un medic dela spitalul Colţia din Bucurescĭ, d-l Dr. *Glincanu,* mai mulţĭ colegĭ maghiarı din localitate, autorităţĭ locale, alţĭ mulţĭ onoraţiorĭ, precum şi o mulţime de popor din Săcele mai ales din Satulung se adunase la şcólă, unde era aşedat corpul neînsufleţit al defunctului.

De aci a fost ridicat sicriul de către 6 învĕţăţorĭ, alţĭ trei duceau câte o corónă înainte: una din partea familiei, alta din partea învĕţătorilor din Săcele şi alta dela învĕţătorii din Braşov şi astfel cu praporĭ şi cu preoţii, plecà cortegiul spre biserica sf. Adormirĭ din Satulung.

Serviciul funebru l'au sĕvêrşit preoţii: *V. Popea, G. Ludu, I. Broşu, I. Pascu D. Cojocaru* şi *I. Nan,* ér rĕspunsurile le-a dat corul învĕţătorilor din Săcele. După cetirea sf. evangelii preotul *V. Popea* ţinù, ca parochul locului, primul discurs funebru în care caracterisà în terminĭ aleşĭ şi cu multă elocinţă meritele rĕposatului ca învĕţător în comuna Satulung, unde funcţionase 35 de anĭ, şi făcù în urmă iertăciunile obicĭnuite la morţĭ. Apoi urmà învĕţătorul dirigent dela biserica ss. Arhanghelĭ din Satulung, d-l *Aurel Popoviciŭ,* care ţinù al doilea cuvênt funebru, în numele învĕţătorilor săcelenĭ, şi în fine d-l *I. Dariu* în numele colegilor din Braşov şi de pretutindenĭ. Cele două discursurĭ funebre din urmă avêndu-le la disposiţie le vom şi publica şi anume al d-lui Popoviciŭ urméză adĭ; ér al d-lui Dariu sĕ va publica în nr. viitor de Duminecă.*)

*) Cu ocasia acésta înmomêntăriĭ reposatului D. Dogariu două lucrurĭ au lăsat pe toţĭ cei de faţă în nedumerire. Cel dintâiŭ este, că óre pentru ce s'a luat disposiţia, ca osămintele fostului director — înaintea reposatului — I. Petric sĕ fie desgropate de sub crucea care sĕ ridicase la iniţiativa învĕţătorilor din districtul Braşovului cu concursul fiiului sĕu Dr. I. Petric şi în locul lor sĕ fie îngropat rĕposatul de faţă şi pe urmă osĕmintele lui Petric sĕ fie aruncate pe lângă sicriul rĕposatui Dogariu şi încă nu cu totă pietatea recerută, pe când loc era destul alăturea pentru a se săpa grópa pentru Dogariu. Al doilea lucru, pentru-ce togmai cu ocasia acésta s'a luat disposiţia, ca corónele care după obiceiul din Săcele se ţineau câte 6 sĕptămânĭ în semn de doliu pe frontispiciul altarului, togmai acum s'au dispus. ca de aicĭ încolo sĕ se pună într'alt loc.

Discursul funebru al d-lui A. Popovicĭ.

În numele Tatălui şi al Fiului şi al sf. Duch amin.

Jalnicĭ ascultătorĭ!

Omul vine pe lume, ca o flore, care înflorind cade.

Iov. 14.

Aceste cuvinte, la casurĭ de întristare atât de grele ca acesta, în care ne aflăm deştéptă mai mult durerea nóstră. Pentru ce aceste privirĭ îndurerate? Pentru-că acest sicriu cuprinde în sine pe bărbatul iubit stimat de noi, pe care mâna cea neîndurătóre a morţii îl răpi din mijlocul nostru.

Acest sicriu cuprinde pe iubitul nostru coleg Dometiu Dogariu, care în mod subit s'a mutat dintre noi.

E trist sĕ vedĭ florile cele mai frumóse veştejindu-se, e dureros sĕ vedĭ mórtea răpind o putere, care prea puţin pentru ai sĕi, ci tot bunul sufletesc şi l'a jertfit pentru şcóla română în fruntea căreia a fost pus din partea poporului sĕu iubit dela acéstă biserică, spre a o ridica din ce în ce mai mult la nivoul şcólelor altor naţionalităţĭ mai favorite de sórte.

Perderea acésta se esplică cât de mare este, mai ales atuncĭ, când privim că, entusiasmul avut de bĕtrânĭ pentru biserică şi şcólă, pare că scade în noi cei tinerĭ.

Directorul Dometiu Dogariu născut în Teliu comitatul Treiscaune, avênd de părinţĭ pe respectabilul paroch din acea comună C. Dogariu, încă din tinereţe a arătat mare dragoste cătra ogorul înţelenit al némului românesc, de aicĭ se esplică, că decedatul abia în vêrstă de 19 anĭ s'a dedicat acestei carierĭ spinóse, în care a lucrat timp de 37 anĭ — nu setos de a-şĭ aduna comorĭ pământescĭ, ci plin de rîvnă pentru ridicarea némului sĕu, al cărui apostol credincios a fost până la ultima sa resuflare.

Deşi nu înzestrat dela început cu cunoscinţe superióre, el totuşĭ a sciut sĕ-şĭ câştige prin muncă neobosită, prin un zel de fier. aşa cunoscinţe frumóse, încât era fala învĕţătorilor din acéstă împrejurime. El a fost acela, care a pus mai pre sus de tóte împlinirea cu scumpĕtate a datorinţei, de cât deşertăciunile lumescĭ. Acésta se póte vedé din numĕrósele sale scrierĭ de tot felul, pe carĭ ca o albină din cele mai dibace a sciut sĕ le adune spre a le aduce prinos şcólei române ortodoxe, în acele timpurĭ, când era mare secetă în cărţĭ şcolare. Intre scrierile sale amintesc: 1) Un Abcdar ilustrat după metodul scriptolog publicat pentru şcol. din România. 2) Un abcdar ilustrat lucrat pe basa cuvintelor normale pentru şcólele nóstre. 3) In colaborare cu iubitul sĕu coleg I. Dariu înv. Braşov au lucrat un curs complet de Aritmetică pentru şcólele poporale. 4) Tot în colaborare cu d-l I. Dariu o Geometriă elementară şi în urmă o Istorie naturală pentru şcólele poporale. 5) In colaborare cu prof. N. Pilţea o carte de cetire pentru anii din urmă ai şcól. pop. 6) In colaborare cu Ilustr. Sa d-l vicar şi archimandrit Dr. Il. Puşcariu, Istor. bibl. pentru şcól. pop. Pe lângă acestea o mulţime de teme practice prin foile pedagogice ca: „Şcóla română“. „Şcóla şi familia“, ér în „Gaz. Trans.“ a publicat o mulţime de basmurĭ precum şi alte schiţe istorice scóse din literatura poporului secelean.

Afară de scrierile sale îl vedem luând parte activă la tóte conf. nóstre înv. atât cu cuvêntul cât şi cu fapta lucrând şi îndreptând, aşa că nu cred sĕ fie vr'un raport al Reuniunei nóstre transformată în timpul din urmă în conferinţă unde numele lui sĕ nu figureze. — Corpul înv. din Săcele în deosebĭ, care l'a avut mai mulţĭ anĭ de-arêndul ca preşedinte al sĕu, perde pe un mare sprijinitor îndemnător în cele bune şi frumóse, căcĭ deşi înaintat în etate, ba de multe-orĭ chiar indispus — totuşĭ nu se putea reţiné de a nu lua parte la şedinţele nóstre, strălucind printre membrii acestei conferinţe cu sfaturile sale întru ridicarea prestigiului ei, lăsată de înaintaşii noştri ca o fântână sfântă de însufleţire în cele şcolare. — Că a fost unul dintre cei mai meritoşĭ colegĭ ai noştri o dovedesce şi aceea împrejurare: că acum 5 anĭ cu ocasia iubileului sĕu de 30 de anĭ ca înv. la acéstă şcólă, conferinţa nóstră l'a distins cu un tablou în semn de adênc respect pentru prestaţiunile sale. Ér' un numĕr frumos din elevii sĕi aflătorĭ în România audind despre serbarea sa iubilară s'au grăbit şi ei prin un cadou frumos a-şĭ arăta recunoscinţa faţă de acela, care le-a luminat ochii sufletescĭ. Prin însuşirile inimei sale, atrase iubirea nu numai a colegilor, şcolarilor ci şi a tuturora carĭ l'au cunoscut. Prin temperamentul sĕu blând, curat de orĭ-ce egoism atrăgea pe fie-care. Cu sinceritatea lui cea liberă de orĭ-ce prefacere câştigà încrederea tuturor Acestea sunt jalnicĭ ascultătorĭ virtuţĭ, carĭ putêndu-şi-le cineva însuşi — îşĭ va câştiga stima celor ce-l înconjóră. Credênd, că prin rostul cuvintelor mele vom puté face o palidă icónă a colegului nostru şi învĕţător dirigintе al d-vóstră, pe care nu mĕ îndoesc îl veţĭ cunósce mai bine în lipsă, Vĕ rog a dice cu mine: Dómne primesce sufletul directorului Dogariu în rêndul celor drepţĭ, ér lui îi dăruesce viéţa cea de vecĭ amin!

Din Têrgul-Mureşului.

(Adunarea generală a despĕrţămêntului XXIV)

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Dumineca trecută, 3 Aug. n. s'a ţinut în opidul Bandul de Câmpie, adunarea generală a despĕrţămêntului XXIV al „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român“.

Adunarea s'a ţinut în biserica română gr. or. şi s'a deschis la órele 4 p. m. prin cântarea „Impĕrate ceresc“ şi rugăciunea „Tatăl nostru“.

După-ce on. Ioan Bârsan paroch în Mur.-Sâncraiŭ, aduce la cunoscinţă demisia d-lui fost protopresbiter Nicolae Măneguţiu din postul de director al acestui despĕrţămênt, comitetul sĕ constitue în modul următor: notar adhoc on. Ştefan Rusu adm. protopresb. în Nasna; preşedinte adhoc on. Petru Suciu preot în Sabadul de Câmpie; bărbaţĭ de încredere,

---

avem. Iadul sĕ se rĕscóle şi n'ar puté lua dela noi ce e al nostru, dér nicĭ a altuia nu ne trebue. Cinstim ce au alţii, dér pe a nóstre le ţinem chiar de sfinte.

— Surorile tale sunt de altă părere lor le-ar trebui şi chiar ţéra ta, dise el.

— Sciu, sciu, dér de giaba li-s tóte sforţările şi frămêntările, căcĭ ele atuncĭ vor apune când se vor cugeta în culmea mărirei lor.

Insémnă-ţĭ bine ce dic: ele până în vreme vor pierde şi cât au adĭ, căcĭ popórele lor amestecându-se cu câte limbĭ cu tóte, când se vor crede mai multe la numĕr, atuncĭ vor fi mai puţine. Sângele cel adevĕrat care constitue un popor sĕ va pierde amestecându-se cu sânge de neam strĕin.

Dela strĕiniĭ, pe carĭ îi vor crede contopiţĭ în ele, vor învĕţa câte rele tóte şi aceste vor pricinui perirea lor. Până în vreme popórele de sub stăpânirea surorei mijlociĭ sĕ vor înfrăţi cu poporul sorei mai mare, dér' érăşĭ se vor despărţi. Cei din urmă se vor convinge despre nestătornicirea promisiunilor lor, despre rĕutatea inimei lor şi despre iubirea lor cea făţărită. Aceste popóre într'un lung şir de veacurĭ se vor lupta în potriva poporului meu. Când vor vedé că nu ne pot învinge, se vor încerca sĕ ne înşele cu promisiunĭ, şi în cele din urmă când cu acele nu ne vor puté amăgi, se vor încerca cu cele rele, cu forţa; ci de giaba, că noi lipindu-ne cu statornicie de mult-puţinul ce-l avem, nu ne-om lăsa lor, şi asta va fi tăria nóstră, în urma căreia nu vom peri până odată cu ceriul şi pămêntul.

El îi strînse mijlocul ei suleget, căcĭ vorbe ca aceste de la o femeie nu mai audise în viéţa lui şi o sărutà pe frunte. După aceste se sfătuiră că peste o lună sĕ le fie nunta, ér în acea séră el sĕ reîntórse în ţéra lui sĕ facă cunoscut părinţilor, cum a umblat.

La o lună după logodnă le-a fost nunta. La nuntă au fost de faţă părinţii şi némurile mirelui, surorile miresei însĕ au lipsit.

Sĕ sciţĭ că a fost o nuntă bogată şi frumósă. Nuntă şi nu glumă. Toţĭ şi-au petrecut bine, chiar şi şchiopii încă jucau şi muţii încă chiuiau. După nuntă, când părinţii mirelui se pregătiră sĕ se ducă către casă, predete tinerei femei un săculeţ cu seminţe şi-i diseră: moşia vóstră sĕ se potrivéscă în frumuseţă şi în dulcéţă în grădina raiului, sĕmĕnaţĭ şi aceste sĕminţe. Preste câţĭ-va anĭ munţii şi plaiurile fură pline cu bradĭ frumoşĭ şi cu smeure dulcĭ. De atuncĭ locurile de prin munţĭ se dic a fi frumoşĭ ca edenul, căcĭ bradii nu numai vara ci şi iérna încă-s tot verdĭ şi tot frumoşĭ; ei nu-şĭ mai lapĕdă podóba ca omul care ţine la neamul sĕu obiceiurile lui cele bune, ce i-au rĕmas din bĕtrânĭ. Şi statornicia îi face mai tarĭ ca pe alţĭ arborĭ carĭ iérna devin pleşuvĭ.

De atuncĭ au trecut sute şi mii de anĭ, tînĕra femeie însĕ care pururea va fi tot tînĕră şi care de atâta vreme cu soţ cu tot s'au mutat la Dumnedeu sfântul, în zorile fie-căreia dile, iérna ca şi vara se coborà în munţii întunecoşĭ de desimea bradilor, şi de acolo la pólele acestora, sĕ vadă, că óre poporul ce prin acele locurĭ locuesce, ţine cu sfinţenie şi tărie la limba legea şi datinile ce a moştenit din moşĭ strĕmoşĭ. Ei până açi în fie-care di audiră tot unele şi aceleaşĭ doine, trăgănându-se pe potecile romanticilor munţĭ, vĕdură tot unele şi aceleaşĭ obiceiurĭ, porturĭ şi audiră tot acelaşĭ graiŭ şi când sĕ duc sĕ-şĭ ocupe locul în ceea lume, îşĭ dic cu îndestulire: Acest popor are tărie în viéţa lui. De giaba străduinţa cea deşartă a contrarilor lui, tarĭ numai la aparinţă, căcĭ ei topise-vor şi se vor stînge, precum nimicitus'au şi alţĭ duşmanĭ ai lui, şi el va rĕmâné până atuncĭ, până când nu va peri cu desĕvêrşire lumea, drept semn că statornicia si alipirea lui către limba, lege şi obiceiurĭ şi ţinerea în sfinţenie a acestora l'a făcut pe el vrednic, ca buuul Dumnedeu sĕ-l întrarmeze cu armele biruinţei şi tăriei.

Chiuag, 1902.

precum şi în comisiunea pentru censurarea raportului general au fost aleşĭ: on. Ion Bârsan, Nicolau Hărşianu, Emil Andreşan, Zach. Oprea, Melintea Pop, Ştefan Tămaş şi Iuliu Tătaru.

Din raportul d-lui secretar reiese, că asociaţiunea nóstră avuse aicĭ şi mai înainte un despărţĕmênt, însĕ activitatea aceluia amorţise cu totul din causa nepăsărei, a lipsei de membrii devotaţĭ causei şi a lipsei de zel şi sprijin din partea publicului; până când în anul 1891, în ḑiua sf. proroc Ilie, ni-a succes a readuce la viéţă —în adunarea ţinută chiar aicĭ, în Band— acest despărţĕmênt.

De atuncĭ activitatea nóstră a fost rodnică, deşi trăim între împrejurărĭ de tot vitrege şi într'un ţinut nu chiar priincios desvoltării nóstre.

Din istoricul despărţĕmêntului însemnăm, că acésta a fost a 12 şedinţă generală; că primul lui director a fost protopopul de pie memorie Vasile Hossu, care ni-a şi condus până în anul 1898 tóte adunările nóstre. In 1899 în urma decedării bunului nostru director, adunarea declară de preşedinte nou pe fostul protopresb. Nicolae Măneguţiu, ér acum în urma demisiei sale adunarea proclamă prin aclamaţiune de preşedinte al sĕu pe spectab. domn Dr. Enea Draia advocat în Murĕş-Oşorheiŭ.

Despărţĕmêntul are o bibliotecă ambulantă, care dispune aḑĭ de 32 opere în 58 volume şi comitetul a înfiinţat trei agenturĭ şi biblioteci anume: în Săbad, Nasna şi Riciŭ.

Din suma de 33 cor. 75 b. votată de către comitetul central despărţĕmêntului nostru s'a distribuit şcólelor din Nasna şi Săbad de câte 15 cor. — banii destinaţĭ pentru procurarea celor mai necesare requisite de şcólă.

Ar urma la rênd încă raportul d-lui casier. D-sa mi-a promis, că mi-l va trimite pe postă până astăḑĭ însĕ nu l'am primit.

Disertaţiunea a fost ceea anunţată prin ḑiare: „*Despre credinţele deşerte ale ţĕranului român*“, care a fost ascultată cu tótă atenţiunea de către asistenţă, aclamată, şi autorului, pe lângă o mulţămită în procesul verbal, i-se donéză din partea comitetului din tótă sĕrăcia, micuţa sumă de 5 coróne ér disertaţiunea d-sale sĕ decide a se publica în unul din organele nóstre publice şi un esemplar sĕ se păstreze în archiva despărţĕmêntului. Autorul ei, d-l învĕţător *Isidor Dopp* din Murĕş-Oşorheiu e un tînĕr în etate de 22 anĭ. Dênsul a mai obţinut şi în anul trecut douĕ premii când era încă ca ascultător la cursul de pedagogie în Blaşiŭ.

Elevul de şcóla primară, Ilarie Boia ne-a declamat poesiile: „Dorobanţul“ şi „Tatăl lui Neacşu“ cu o accentuare, care ar face cinste celui mai bun declamator. Adunarea îl îmbărbătéză cu aclamaţiunĭ şi comitetul cu 2 coróne.

Despărţământul numĕră aḑĭ un membru fundator pe dómna Nina Cergedi; un membru pe viaţă, domnul Eremie Lădoşian şi 15 membrii ordinarĭ anume: domnii Nicolae Măneguţiu, Ioan Bârsan, Nicolae Vulc Ioan Pantea, Ioan Man, Alesandru Bărbulescu, Stefan Tămaş, Filip Pop, Andreiŭ Pop, Vasiliu Saltelechi, Petru Suciu, Stefan Rusu, Vasile Tătaru, Stefan Stoicoviciu şi On. Melentea Pop.

După ţinerea şedinţei a urmat masa comună la On. Filip Pop, ér după aceea dans.

Am ţinut sĕ descriu decursul acestei întrunirĭ cât am socotit numai cu cale, rĕmânênd ca la urma urmelor sĕ-mĭ fac şi eu observaţiunile mele.

Peste tot în acest ţinut sĕ vede o slabă prosperare culturală, atât din partea ómenilor cu carte cât mai ales din partea poporului nostru.

Cu ocasiunĭ de acestea ar trebui anume făcute nisce festivităţĭ, teatru sĕu concert, la care ţĕrănimea sĕ participe fără a fi silită a plăti óreşi care taxă, pe aicĭ mai ales, unde fórte rar li-e dat prilegiul a vedé ceva românesc. Mai departe cu prilegiul asociaţiunii sĕ nu se mai dea atâta importanţă „*Ciardaşurilor*“. Când săreau mai tare tinerii la „drăgălaşul“ ciardaş, am auḑit pe unul din popor ḑicând:

„Sărĭţĭ sdrenţe cât puteţĭ
Că de mine rĕmâneţĭ“

şi am meditat mult asupra acestei frase eşite din gura poporului.

Asociaţiunea ar avé de scop a cultiva şi dansurile naţionale. Şĭ apoi vorba cea:

„După jocul românesc
Stîngu-mĕ şi mĕ topesc“.

Sincer.

Din părţile Sătmărene.

Ni-se scrie din *Botiz-Oşvarĕu*, că în diua de 8 Iunie s'a ţinut acolo o adunare bisericéscă sub preşedinţa părintelui Daniil *Napoianu*, parochul comunei şi fiind de faţă peste 50 de credincioşĭ în frunte cu comitetul bisericesc compus din următorii membrii: Ioan Şandor, Vasile Gradu, curatorĭ primarĭ; Ioan Strencu, Ioan Pop, Vasile Pintea, George Strencu, Vasile Marieş Gheorghe Gradu, Vasile Anderco, Ioan Jaghĕr, Petru Mondicĭ, Vasile Dunca, Ioan Orban, Gheorge Rogia, Ioan Rentea, Stefan Bumbuluţiu, Alexandru Marcu, Vasile Lacatîş, Ioan şi Petru Anderco.

Intre alte obiecte a fost şi raportul parochului despre faptele marinimóse ale unor credincioşĭ, carĭ au contribuit cu sume însemnate pentru a procura patru clopote nouĕ la biserică, în locul clopotelor vechĭ şi necorĕspundĕtóre.

Aceştĭ binefăcĕtorĭ ale căror nume s'au luat la protocol şi carĭ merită sĕ fie publicate şi în „Gazeta Transilvaniei“ sunt:

1) D-l Dr. Ioan *Darabant*, primul fiscal al comitatului Timiş, care în vecînica pomenire a părinţilor sĕi, Vasile şi Maria, a binevoit a dărui suma de 2000 cor.

2) Evlaviosul Gheorghe *Strencu* cu soţia sa Barbara *Dancu*, care a binevoit a dărui suma de 1200 coróne.

3) Onorata şi fruntaşa familie L. Ioan *Anderco* cu soţia sa Maria *Hirişeanu* şi feciorii lor: Ioan, Vasile cu soţiile lor Maria *Anderco* şi Rosalia *Borşos*.

4) Evlavioşii fraţĭ Ioan şi Vasile *Strencu* cu soţiile lor Varvara *Cosma* şi Maria *Dancu*.

S'a luat mulţumită în procesul verbal esprimându-se dorinţa, ca Dumneḑeu Atotputernicul sĕ le rĕsplătéscă cu darurile sale nemărginite pentru faptele lor bune şi pentru inima lor iubitóre de podóba casei Domnului.

Marinimoşii donatorĭ şi-au esprimat dorinţa, ca sĕ se vêndă clopotele cele vechĭ şi din preţul lor sĕ se facă o clopotniţă de fer turnat în preţul de 680 coróne.

Dorinţa acésta însĕ adunarea bisericéscă n'a găsit de cuviinţă a o primi de óre-ce turnul bisericei fiind stricat în cursul vijeliilor de mulţĭ anĭ, acuma trebue reparat ér poporul fiind sĕrac, nu se mai pot pune noue contribuirĭ pe grumazii lui. Biserica şĭ-a cheltuit puţinul, ce l'a avut pentru edificarea a douĕ sale de şcólă şi înzestrarea lor cu băncĭ şi altele trebuinciόse, aşa că banii ce vor resulta din vinderea clopotelor vechĭ trebue sĕ se întrebuinţeze pentru repararea turnului.

In urma acestui conclus adus în adunarea bisericéscă, s'a format în popor un partid, care are credinţa deşértă, cumcă clopotele cele vechĭ alungă norii şi scapă hotarĕle de grindină. Cine le va întórce lor pagubele pricinuite prin conclusul adus în adunarea bisericéscă? Aşa ḑic ei.

In adevĕr, trebue sĕ ne mirăm, că încă şi astăḑĭ mai dăinuesc credinţele cele deşerte despre puterea clopotelor de a alunga norii. Décă clopotele peste tot ar avé acea putere, atuncĭ ar trebui sĕ le aibă şi aceste nouĕ, nu numai cele vechĭ. Aşa că partidul acela, care s'a format în Botiz-Oşvarĕu contra vêndării clopotelor, ar trebui sĕ se lapede de acéstă credinţă deşértă şi sĕ nu pună pedicĭ în buna rênduială a comunei.

De pe Valea Almoşului.

Almaşul-mare 20 Iulie 1902.

In 20 Iulie an. cur. s'a ţinut în Almaşul-mare, comitatul Cluşiului, adunarea despărţământului Asociaţiunei din cercul Hida-Huedin în comuna opidană Almaşul-mare, despre al cărei resultat fórte vĕ rog sĕ luaţĭ notă în „Gazeta“ de Dumineca!

In părţile acestea suntem fórte espuşĭ. Ceĭ din părţile D-vóstre nicĭ că pot presupune, cum stăm noi. — A fost anunţată adunarea! Constat cu bucurie, că Românii noştri din tóte părţile cercului au luat parte la acéstă adunare. Meritul acestei adunărĭ şi întrunirĭ curat românescĭ i-se póte atribui în primul loc valorosului protopop tractual Vas. L. *Pop*. Apoi d-lui protopop al Morlacei I. *Pop* preşedintele acestui cerc. Amêndoĭ protopopii au rostit discursurĭ fórte frumóse şi sute de ómenĭ îĭ ascultau.

D-l învĕţător din Almaşul-mare d-l Emanoil *Moceanu* a ţinut o disertaţiune din cele mai alese, pe care adunarea a ascultat'o cu mare atenţiune.

Aicĭ Românii sunt în majoritate şi ţin la legea românéscă, pe când dintre Ungurĭ mulţĭ se fac nazarineni. Tot cu ocasiunea acésta s'a făcut şi sfinţirea crucei din fruntea altarului.

Un participant.

Un concert la Tuşnad.

Tuşnad, 24 Iulie v. 1902.

In séra de 19 Iulie v. s'a dat, în sala cea mare a băilor Tuşnad, o producţiune declamatorică-musicală din iniţiativa şi în profitul direcţiunei băilor. Pentru reuşita acestei producţiunĭ, direcţiunea a apelat la talentele, ce se găsiau printre visitatorĭ, fără deosebire de naţionalitate. Şi-au dat concursul lor câte-va domnişóre ungurόice şi dintre Românĭ dómna Lucreţia Popovicĭ-Pretorian şi domnişóra Aurelia Pretorian, precum şi tînĕrul Alex. Al. Pretorian, toţĭ din Bucurescĭ. Publicul românesc, auḑind despre concursul acestora din urmă şi cunoscênd mai dinainte talentele şi şcóla înaltă, în deosebĭ a celor douĕ dómne, s'a grăbit a asista în numĕr cât se póte de mare. Intr'adevĕr, ceea-ce a asigurat succesul acestei producţiunĭ, au fost cele trei talente românescĭ. D-na Lucreţia Popovicĭ-Pretorian a esecutat la piano în mod magistral *Sonata C-dur de Beethoven*; d-şóra Aurelia Pretorian a cântat cu multă măestrie şi cu o dulcéţă fermecătóre douĕ bucăţĭ: *aria Agathei din „Freischütz“ de Weber* şi *Valsul din „Faust“ de Gounod*. Tînĕrul Al. A. Pretorian a esecutat pe vióră *Scène de ballet, de Bérriot*, dovedind un talent, care promite mult în viitor. Debutantele maghiare, dintre carĭ unele au cântat, altele au declamat bucăţĭ unguresci, nu s'au putut ridica peste rolul de diletante fără esperienţă, rĕmânênd astfel întunecate de superioritatea debutanţilor românĭ, ceea-ce s'a dovedit prin aplausele chiar ale publicului unguresc.

Étă decĭ un motiv de fală şi de bucuriă pentru Românĭ. Totu-şĭ resultatul n'a fost cum eram în drept a ne aştepta! Şi óre de ce? Ce vor ḑice cetitorii, când le voiŭ spune, că din 9 puncte, câte a conţinut programul, nicĭ unul n'a fost românesc? Au fost declamaţiunĭ şi cântărĭ unguresci, nemţesci, franţuzescĭ şi chiar englezescĭ, dér nicĭ o bucată românéscă. Décă acest program ar fi fost anunţat mai dinainte şi direcţiunea n'ar fi avut prevederea a-l aduce la cunoscinţa publicului numai după-ce sala se umpluse şi numai cu câte-va minute înainte de începerea producţiunei, mărturisesc, că nicĭ picior de român n'ar fi asistat. Nu ne-am putut în deajuns mira, cum de concertiştii românĭ, carĭ au dat valorosul d-lor concurs direcţiunei, nu s'au simţit atinşĭ în demnitatea lor naţională şi ofensaţĭ în amorul lor propriu, când li-s'a presentat un ast-fel de program? N'aveau decât sĕ protesteze şi sĕ refuze cooperarea lor—indispensabilă pentru ţinerea producţiunei — şi limba şi arta română ar fi fost de sigur puse în drepturile lor. Dér n'au făcut aşa, ci s'au supus fără condiţie, neţinênd cont de susceptabilitatea naţională a publicului român. Ce vor fi ḑis Românii transilvănenĭ, câţĭ vor fi fost de faţă, vĕḑênd pe Românii liberĭ atât de indiferenţĭ faţă de limba şi de arta românéscă?

Dér vinovatul cel mare la acest pas greşit mi-se pare a fi tatăl debutanţilor, d-l Alexandru Pretorian, profesor şi advocat în Bucurescĭ, care era dator a preîntêmpina eşecul, represêntând cu mai multă demnitate ţéra, al cărei fiu se numesce.

Acesta este casul. Şi eu am fost dator a-l aduce la cunoscinţa marelui public românesc spre a-l judeca.

Un participant.

Convocare.

Despĕrţământul „Cluşiŭ“ al reuniunii învĕţătorilor gr. cat. din Archidiecesa de Alba-Iulia şi Făgăraş, îşĭ va ţine adunarea a II-a a anului curent în 28 August n. în şcóla gr. cat. din Feneşul săsesc, la care sunt invitaţĭ toţĭ învĕţătorii despĕrţământului, domnii directorĭ şcolarĭ şi alţii carĭ se intereséză de înaintarea învĕţământului poporal.

Program: 1) Deschiderea adunării la 2 óre p. m. 2) Constatarea membrilor presenţĭ. 3) Alegerea unei comisiunĭ pentru crit. dis. 4) Cetirea disertaţiunilor. 5) Apreciarea disertaţiunilor. 6) Raportul casierului. 7) Alegerea noilor oficialĭ. 8) Eventuale propunerĭ. 9) Fixarea locului pentru ţinerea adunării viitóre şi anunţarea disertaţiunilor şi prelegerilor practice. 10) Alegerea a doi membrii pentru verificarea procesului verbal.

Inchiderea adunării.

Feneşul-săsesc, 1 August 1902.

Ioachim B. Pop,
preşedinte.

N. B. Invĕţătorii, carĭ au şi funcţiunea de cantorĭ, sunt îndreptăţiţĭ de a pune suplinitorĭ pe numita ḑi.

La 4 óre p. m. sfinţirea noului edificiŭ şcolar.

La 7 óre petrecere. Intrarea de persónă 1 cor, de fam. 2 cor.

Un rĕspuns.

Vlădenĭ, în 4 August n. 1902.

Onorată Redacţiune! La corespondenţa datată „Din Vlădenĭ“ şi publicată în nr. din 2 August a. c., Vĕ rugăm sĕ binevoiţĭ a da loc următórei întêmpinărĭ:

1) „Socotelĭ regulate“ cu „bilanţurĭ“ detaliate despre venitul şi cheltuielile petrecerilor nu sĕ obicinuesc a se face în gazete.

2) Petrecerea a fost riscată din partea nóstră esclusiv pe *socoteala proprie*, fiind decişĭ, că de sĕ va termina cu deficit, sĕ nu apelăm la nimenea, ér de sĕ v'a termina cu ceva profit, din acesta sĕ dăm o parte anumită şi la biblioteca poporală, cel puţin atâta, cât sĕ plătim sala şcólei.

3) Intru cât am fi constrînşĭ la o dare de sémă detaliată, asta s'ar putea face cel mult din partea inspecţiei şcolare, pe cuvênt că pe biletele de invitare am adaus observarea: venitul curat este destinat pentru augmentarea bibliotecei poporale din loc.

4) Venitul brut al petrecerii n'a fost 110 coróne, cum afirmă corespondentul d-vóstre, ci numai *102 cor. 36 banĭ*, dovadă blocurile vêndute séra la cassă. Din acest venit detrăgêndu-sĕ spesele în sumă de 96 cor. 36 banĭ, resultă un venit curat de 6 coróne, care a şi fost predat la destinaţie. Amĕnuntele le póte controla orĭ cine sĕ intereséză de causă. De almintrelea scie tótă lumea, ceea ce corespondentul d-vóstre nu şcie, că o petrecere împreunată cu concert şi teatru reclamă multe cheltuielĭ, mai ales în timpul de vară, şi nicĭ de cum nu se póte înjgheba cu 50—60 coróne.

Cu deosebit respect,
Aranjerii.

Serate de-ale meseriaşilor românĭ.

Despre adevĕrul cuprins în ḑicala că: „Orĭ-ce pas făcut înainte, te obligă la pasul următor“ — ne dă netăgăduite dovedĭ „Reuniunea sodalilor românĭ din Sibiiu“. Afacerile ei se ramifică, ocupă pe toţĭ, carĭ stau în apropierea ei şi îi împintenéză la continuă lucrare. Şi e frumos, înălţător, cum cu mic cu mare, bĕtrân şi tînĕr, cu plăcere îşĭ pun puterile în serviciul causelor, ce preocupă Reuniunea.

A fost destul, ca sĕ se svonéscă despre esposiţiile, ce se vor aranja în tómnă de către „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“ în frăţéscă înţelegere cu Reuniunea sodalilor noştri, şi interesul faţă de Reuniune e în continuă crescere. Lunia séra localul e tixit de măeştri şi sodalĭ, carĭ împreună discută despre lucrările, cu carĭ se pregătesc pentru esposiţie. Anuarul I, al nostru, ce cuprinde datele despre prima esposiţie industrială aranjată de Reuniune în 1892, se bucură şi el de trecere.

Ierĭ, în 31 Iulie fiind ultima Joi din acéstă lună după căl. nou, — Reuniunea a îmbrăcat vestmênt de sĕrbătóre. Şedinţa literară a 7-a a fost motivul, ce a întrunit aséră un numĕr mare de măiestri, sodalĭ, învĕţăcei, dómne şi domnişóre. De un timp încóce am observat, că cei mai mulţĭ măestri se presentă la şedinţă cum se ḑice „cu întrégă casa“. Aşa aşéră am remarcat presenţa familiei complecte a harnicului, acum bĕtrânului măestru cismar Izidor Grindeanu (domnul, dómna, 2 domnişóre şi 2 fii ai sĕi); a familiei Petru Moga franzelar, Eremie Purece măestru lăcătuş, Nicolae Işan măestru pilar, Teodor Moldovanu măestru cismar, Man Cioranu măestru măcelar. George Poponea, Toma Simtion, tipografĭ, etc.

Erau órele 8¹/₄ când presidentul Reuniunei, d-l Tordăşianu, deschide şedinţa, ér d-l notar I. Apolzan cetesce bogatele procese verbale ale şedinţelor administrative din luna Iulie. Din acestea mi-am reţinut: demersurile făcute pentru esposiţie, visitele ce le face vice-presidentul Poponea cu bibliotecarul N. Bratu pe la toţĭ măestri noştri, invitându-i a împreună lucrare; frumósele contribuirĭ, ce se fac la fondul „Masa învĕţăçeilor“, la cel de 20 banĭ, la cel al iubiţilor rĕposaţĭ etc. şi în special depunerile membrilor făcute la noul fond numit „Casseta de cruţare“, depunerĭ ce se depun spre fructificare la banca „Albina“ în favorul fie-cărui deponent. Astfel se deprinde meseriaşul nostru la cruţare şi astfel îşĭ adună „parale albe pentru ḑile negre“. Tot din procesele verbale am aflat cum Reuniunea atrage atenţiunea celor pe carĭ îi privesce asupra publicaţiunii economului seminarial pentru furnisarea de alimente necesare în seminariul „Andreian“ pe anul şcolar 1902/3; asupra stipendiilor votate de camera comercială din Braşov, asupra condiţiilor de primire în şcóla specială, de păpucărit din Sibiiu etc.

Insaşĭ şedinţa literară de astă-dată s'a ridicat peste nivoul şedinţelor nóstre obicĭnuite. Frumósa conferenţă „Despre importanţa asociaţiunii la meseriaşii noştri“, basată pe multe isvóre şi lucrată cu multă pricepere de fostul notar al Reuniunii, d-l Toma Simtion, a fost ascultată cu viu interes şi la fine viu aplaudată de numĕrosul auditor. Ea tractéză între altele despre importanţa clasei nóstre de mijloc, acéstă „brăţea de aur în organismul poporului nostru“, despre rolul ce-l jócă asociaţiunile, unde cu puterĭ unite se pot duce la îndeplinire până şi cele mai marĭ lucrurĭ etc. etc. Conferenţa d-lui Simtion merită sĕ fie tipărită şi rĕspândită printre meseriaşii noştri. Conferenţa d-lui Simtion a fost precedată de anecdota „La spiţerie“ de Speranţă, predată cu mult haz de d-l Filimon Delorean, sodal ciobotar şi urmată de romanţa „O nópte întrégă“ de G. A. Dinicu, cântată frumos de d-l Valeriu Grindeanu, acompaniat la pian de domnişóra Eugenia Grecu profesóră în Galaţĭ, care petrecênd feriile în Sibiiu, pórtă şi acum viiu interes de afacerile Reuniunii. Punctul 4 l'a avut măestrul pilar d-l Nicolae Işan, care ne-a înveselit cu cupletul „Ah, of, mor“! de Leopold Stern, acompaniat fiind şi dênsul de domnişóra Grecu; a declamat apoi sodalul faur d-l Augustin Foltuţiu poesia comică „Jidanii la bătălie“ cu voce sonoră şi cu frumos accent, ér d-l Delorean ne-a predat anecdota „Fata mocanului“ de Speranţă. Punctul final l'a avut d-şóra Grecu, esecutând mai multe romanţe la pian.

La órele 10¹/₂ deplin mulţumiţĭ ne am îndepărtat ḑicêndu-ne la revedere la şedinţa a 8-a din Joia ultimă din luna August.

„**Dichiş**“.

Inalta nobleţă a femeii.

De Carmen Sylva.

(Fine).

Strămoşii noştri din antica Germanie sciau ce erau femeile lor şi le ţineau în mare cinste. Ele erau sfinte pentru dênşii, se apropiau de ele cu respect şi temă, considerându-le ca pe nisce preotese, care trebuiau sĕ ia hotărîrea tuturor afacerilor în momentele grave. Căcĭ acei rĕsboinicĭ vitejĭ judecau cu drept că nu puteau trata cu destulă veneraţie pe femeile lor, pe mamele lor şi pe mamele copiilor lor. Ei mai gândeau afară de acésta, că aceste credinciόse păzitóre ale căminului şi ale familiei puteau fórte bine sĕ fie dotate cu darul profeţiei, căcĭ ochiul lor obicĭnuit cu vecĭnica vighilenţă şi prevedere, trebue sĕ fie mai mult decât óre-care altul, apt sĕ pĕtrundă tainele viitorului. De asemenea şi căminul era pentru ei un sanctuar, ér întreţinerea focului o datorie sfântă. Din timpurile cele mai depărtate, fetele tinere cele mai nobile, formau o clasă privilegiată însărcinată de a veghia asupra lui şi de a-l ţiné în tot-déuna aprins. Ele erau cele mai bune şi decĭ alesele naţiunii, şi îndată sacerdoţiul lor căpĕtà un caracter aprópe divin, căcĭ flacăra ajunsese simbolul obiceiurilor şi tradiţiilor antice. In epocele acelea primitive era aşa de greu sĕ facĭ focul - trebuia cu o răbdare nemărginită, sĕ frecĭ o bucată de lemn de alta, pentru a căpĕta o simplă scânteie, aşa că nu e de mirare décă pietrile pe carĭ se aprindea şi se întreţinea focul erau considerate ca altare de sacrificiu.

*

Templele omenirii, ale căror preotese sunt femeile sunt fórte numeróse şi de o imensă varietate de dimensiunĭ şi de forme: unele sunt vaste şi de proporţii uriaşe; altele micĭ şi neînsemnate în aparenţă. Spaţiul pe care-l ocupă nu e nimic; totul atârnă de munca ce se desfăşură într'însele, de bunavoinţa acelora care o esecută. Unele femei îşĭ consacră vieţa pentru educaţiunea tineretului; căcĭ fondurile de înţelepciune şi de sciinţă care figuréză printre bunurile cele mai mult preţuite din tóte timpurile şi din tóte ţĕrile, nu sunt decât nisce împrumuturĭ carĭ ni-se fac şi carĭ transmise din generaţie în generaţie, trebuiesc puse la disposiţiunea tinerilor carĭ cresc în jurul nostru. De sigur că nu e o misiune mediocră faptul de a deschide acéstă comoră sufletelor tinere şi arḑĕtóre, impaciente de a-şĭ căpĕta moştenirea lor de cunoscinţĭ. Şcóla satului, şi ea chiar póte fi o tindă, care sĕ-ţĭ înlesnéscă întrarea în sanctuar ér învĕţătórea forméză o démnă servitóre a templului. Rolul ei nu e în tot-déuna comod. Sĕmênţa pe care o sĕmĕnă ea, póte cădea câte odată pe un pămênt ingrat, dér adesea ea produce şi fructe, şi aceea e rĕsplata. Ea cunósce valórea darului pe care-l face, când călăuzesce degetele stîngace în primele lor sforţărĭ, pentru a se servi de ac; căcĭ pentru multe fetiţe, acesta e adevĕratul punct de plecare al vieţiĭ, prima lecţiune a acelor arte folositóre carĭ mai târḑiu trebue sĕ facă dintr'ênsele nisce femei şi mame fericite.

*

Mai sunt apoi femeile, carĭ sunt păzitóre pióse ale unui mormênt, a renumelui unui mort — fete sĕu femei devenite preotese ale fidelităţii al căror pelerinaj ḑilnic are drept ţintă locul sfinţit prin amintirea unei vieţĭ şi unde tóte speranţele lor odihnesc sub pămênt.

Altele nu se mărită de loc pentru a putea servi mai în voe pe semenii lor. N'au voit de loc sĕ aibă legătură, interese sĕu afecţiunĭ proprii, carĭ le-ar fi putut depărta de causa căreia s'au devotat: serviciul omenirii suferinde. In tóte timpurile, în tóte sezónele pe vênt sĕu pe furtună, le veḑĭ alergând la postul lor pretutindenĭ unde le chiamă datoria.

Mai esistă un mare sanctuar pentru noi toţĭ, pământul pe care ne-am născut, biserica unde ne întêlnim cu toţii, uitând certurile şi neînţelegerile nóstre. Altarul şi tronul se găsesc alăturĭ în acest mare templu şi, a fi preotésă într'însul e o slujbă care îţĭ face cinste mare, dér care cere sacrificii marĭ din partea aceleia, care vré s'o împlinéscă cu dreptate, căcĭ trebue sĕ renunţe la tóte speranţele şi la tóte plăcerile personale, sĕ sacrifice propriile ei dorinţe şi aspiraţiunĭ spre binele altuia şi sĕ n'aibă gând, grije viéţă, rugăciune decât pentru alţii. Ea e vigilenta, ai cărei ochĭ nu trebue sĕ cedeze nicĭ odată somnului; focul întreţinut pe altarul ei trebue sĕ proiecteze până departe de tot lumina sa ca un far care semnaléză tóte primejdiile readucênd în port barca neatinsă. Câte lucrurĭ marĭ nu póte împlini ea, preotésa încoronată şi miruită spre binele ţĕrii sale, schimbând chiar blestemele în binecuvêntărĭ, décă acea ţéră pe care o ţine sub al ei sceptru e un templu consacrat adevĕrului şi dreptăţii.

Orĭ-ce femeie póte fi preotésă numai décă păstréză flacăra altarului în propriu-i sîn curată şi imaculată, fără a o lăsa întunecată de frivolitatea deşartă, nicĭ înăbuşită de grijile sdrobitóre.

Cu tótele suntem preotese prin puterea de căldură care domnesce în inimile nóstre vecĭnic palpitânde prin binecuvêntările carĭ pot eşi din buzele nóstre, prin lumina care trebue sĕ radieze din ochii noştri veghietorĭ, prin munca pe care o sĕvêrşesc mânile nóstre.

Orĭ-ce femeie care se gândesce la alţii mai mult de cât la sine, e o preotésă în adevĕratul înţeles al cuvêntului.

Sunt preotese tóte femeile carĭ asistă şi ajută pe nenorociţiĭ şi carĭ readuc la Dumneḑeu pe toţĭ rătăciţii.

Şi décă, noi femeile, avem mult de suferit în pelerinagiul nostru pământesc, acésta suferinţă nu face, decât sĕ ne dea puterĭ mai marĭ şi sĕ fim mai apte pentru misiunea nóstră.

Femeia artistă e o adevĕrată preotésă, fie ea scriitóre sĕu pictóre, sĕu că stimuléză prin cântec sĕu musica instrumentală sufletul omului, pentru a deştepta într'însul gândirĭ nobile şi a-l împinge la fapte vitejescĭ. Ea are o misiune gloriósă, cu atât mai mult cu cât e conscientă de puterea, care e într'însa şi scie că va fi de ajuns energia ei pentru opera care o aşteptă. Pentru ca flacăra altarului ei sĕ pótă rĕspândi o flacără vie şi limpede, trebue sĕ-l hrănéscă cu alimentul cel mai curat, cu ce póte da ea mai bun, cu sângele propriei sale inimĭ. Şi când flacăra inspiraţiei se rĕspândesce în valurĭ în atelierul femeiei, pictor sĕu sculptor, sĕu aruncă strălucirea ei pe fruntea palidă a femeiei poet, plecată asupra mesei sale de lucru, césurĭ întregĭ din nópte, nu o putem compara atuncĭ cu lampa sanctuarului şi sĕ vedem în odaia pe care o lumineză un loc cu adevĕrat sfânt, un templu al gândirii, nisce gândirĭ carĭ îşĭ găsesc espresiunea într'o formă frumósă şi neperitóre în acelaşĭ timp?

Hamlet se dă de pradă desnădejdei şi lumea se întunecă în ochii lui, din momentul în care mama sa a pierdut aureola feminităţii adevĕrate şi pure; el ajunge sĕ se îndoiéscă de el însuşĭ, când vede întunecându-se şi înegrindu-se renumele bunei credinţe care pentru dênsul ar fi trebuit sĕ fie idealul perfecţiunii. Nu e nicĭ o preotésă egală cu mama; dér, nu-i o desiluziune mai amară pentru creerul unui muritor, decât sĕ vadă cum cade statua de pe piedestalul ei şi se sfarma bucăţĭ; nu esistă tortură mai durerósă decât a vedé căḑênd vĕlul care acoperea o fire adevĕrat perversă şi acum espusă privirilor, în tot ce are falş, gol şi nesincer.

*

Sórtea nóstră nu e nicĭ odată crudă. Décă une-orĭ ea apare astfel curajului nostru slăbit, e pur şi simplu pentru-că am neglijat sĕ-i pĕtrundem rostul. Şi décă-i pricepem în mod sănĕtos misterul, cum am îndrăzni sĕ ne plângem printr'un singur murmur de sarcina nóstră décă ea nu face de cât sĕ ne dovedéscă înalta nóstră vocaţiune?

Nu e mai bine sĕ împrumutăm puterĭ nouĕ din mândria sentimentului intim pe care-l avem de a fi fost judecate de Dumneḑeu ca fiinţe demne de binefacerile sale dela începutul lumii până la finele timpurilor? Nu suntem noi servitórele sale alese, preotesele sale, ajutórele templului sĕu, Sibilele cărora le-a relevat el arcanele destinului, Vestalele carĭ întreţin flacăra pe altar purtătóre de forţe a cărora mână de apururĭ tare ridică destul de sus lumina pentru ca sĕ se pótă propaga până la frontierele cele mai întunecóse ale pământului.

ULTIME SCIRI.

Londra, 9 August. Regele a dat o proclamaţie în care îşĭ esprimă bucuria, ce a simţit-o, vĕḑênd că în timpul bólei sale cât de îngrijat a fost poporul atât din Anglia şi colonii, cât şi din India. Regele laudă cu deosebire răbdarea, cu care a suportat poporul neplăcerile amăgirii, când a vĕḑut că serbările încoronării se amână în ultimul moment. Regele mulţumesce provedinţei dumneḑeescĭ, că l'a scăpat de bólă şi i-a lungit vieţa, pentru ca sĕ-şĭ pótă îndeplini greaua misiune de domnitor.

Londra, 9 August. Programul amănunţit al sĕrbărilor nu s'a publicat, decât în ajunul încoronării. Biserica de Westminster a fost frumos împodobită, ér poliţia a cercetat cu deamĕnuntul tóte colţurile, ca sĕ nu fie ascuns vr'un anarchist.

Paris, 8 August. Papa a adresat guvernului frances o notă de protestare contra închiderii şcólelor congreganiste (călugărescĭ).

Literatură.

Au apărut un volum **Poesii** de *Th. Şerbănescu*, adunate şi publicate de *Th. G. Djuvara*, însoţite de studii asupra poesiilor luĭ Şerbănescu de *D. C. Olanescu* şi *T. G. Djuvara*. C'un portret al autorului. Volumul (de 388 pag.) se vinde pentru sporirea fondului destinat ridicării unui bust poetului Th. Şerbănescu, la *Socecŭ & Comp.* librarĭ-editorĭ Bucurescĭ. Preţul unui exemplar broşat, tipar şi hârtie elegantă 4 Lei.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Reuniunea femeilor române gr. cat. din Zlatna invită la balul ce se va da în 15 (28) August 1902 (în ḑiua de sântă Maria-mare) la 1/2 9 óre séra, în pavilionul ospătăriei comunale din localitate, fiind tot-odată în aceeaşĭ ḑi şi patróna Reuniunii. Zlatna, 30 Iulie n. 1902. *Comitetul aranjator.* Intrarea de persónă: 1 corónă 50 banĭ. Bilete se pot procura la presidenta Reuniunii, d-na Elena Albini, şi séra la cassă. Venitul curat este destinat pentru fondul Reuniunii. Contribuirile se vor publica prin ḑiare. De mâncărĭ şi beuturĭ se îngrijesce comitetul.

Program: I. 15 (28) August, înainte de amiaḑĭ, asistare la celebrarea sf. Liturgii în biserica greco-catolică din localitate. II. Dansurĭ poporale în „*Cósta oprită*", dela 1 óră până la 7 óre p. m. III. Bal în pavilonul ospătăriei comunale dela 1/2 9 óre séra. IV. In 16 (29) August escursiunĭ: 1) în ţinutul romantic pe drumul Almaşului; 2) la steampurile (sistem de California), precum şi la funicularul minelor de aur ale societăţii din Boteş; 3) la „Detunata"; 4) la „Pétra caprii"; 5) la topitórele de aur din Zlatna. De trăsurĭ şi ciceronĭ se îngrijesce comitetul. Doritorii de a lua parte la aceste escursiunĭ prin ţinuturile atât de romantice din jurul nostru, sunt învitaţĭ a-se anunţa cu cel puţin 24 óre mai înainte la d-l *I. Crişan*, secretarul Reuniunii.

HIGIENA.

Ce regulĭ sĕ păzim la masă în timpul verei?

In timpul căldurilor trebue sĕ ne hrănim mai mult cu legume, decât cu cărnurĭ. Sunt clase întregĭ de oamenĭ carĭ nu trăesc în timpul verei decât cu zarzavaturĭ, cu fructe, şi carĭ ómenĭ sunt totuşĭ fórte sănătoşĭ.

Părerea nóstră este, că décă aceste legume, aceste zarzavaturĭ sunt în bună stare, nu dau loc la atâtea bóle precum produce alimentaţia animală de carne. De aceea e important pentru sănătate:

1. De a nu mânca în timpul verei mezelurĭ grase séu afumate; de a nu mânca pescĭ carĭ în genere acum nu sunt prospeţĭ, de a nu mânca legume stătute, coapte séu carĭ sunt putrede de rescópte.

2. Sĕ vĕ feriţĭ de mâncărĭ grele precum: carne de porc, de óie, de raţă, cărnurĭ carĭ provócă indigestiunĭ.

3. Sĕ fim cumpătaţĭ când mâncăm fructe grele de digerat precum: castraveţĭ, pepenĭ galbenĭ, caise, zarzăre, prune, cireşe, etc. In cas de epidemie, séu în cas décă simţim o deranjare de stomac, sĕ ne abţinem cu desăvârşire dela aceste fructe.

Fructele sunt mai bune când sunt gătite.

4. In timpul mesei se va lua un vin fórte slab amestecat cu apă. Nu se va bea nicĭ un vin tare, precum nicĭ o beutură alcoolică, căcĭ alcoolul are o acţiune violentă şi irită stomacul, îl inflaméză şi are o acţiune nefastă asupra creerului.

Cea mai bună, cea mai sănătósă beutură e numai apa curată; apa beută în cantitate moderată favoriseză digestia şi susţine sănătatea.

5. Masa o vom lua la ore precise; nu mâncaţĭ nimic între órele de masă, fiind că s'a dovedit, că aşa perdeţĭ pofta de mâncare, décă nu daţĭ stomacului răgaz ca sĕ pótă mistui mâncarea înghiţită şi îl încărcaţĭ din nou. In cas décă vi se face fóme şi sete, luaţĭ un pahar de apă şi o bucăţică de zahar. Nu mâncaţĭ ca copiiĭ în tot minutul, căcĭ veţĭ regreta.

6. Nu vĕ încărcaţĭ prea mult stomacul; e bine când vĕ sculaţĭ dela masă sĕ puteţĭ încă flămânzĭ. Nu vĕ puneţĭ la lucru imediat după masă. Căutaţĭ mai curind sĕ vorbiţĭ, sĕ glumiţĭ cu comesenii voştriĭ şi décă aveţĭ puţin timp, faceţĭ o mică preumblare după masă. Puţină mişcare a corpului şi o disposiţie bună ajută la digerarea mîncărilor.

7. Mâncarea de séra sĕ fie fórte uşóră şi sĕ nu vĕ culcaţĭ îndată după masă, căcĭ atuncĭ vĕ stricaţĭ somnul. Sunt unii carĭ se culcă imediat cum au mâncat şi adorm numai decât, dar aceştia formézâ esceptiĭ; în genere cel care se culcă îndată după masă, cu stomacul plin, are somnul greu şi vise urâte.

Feriţi-vĕ pe cât puteţĭ de mese marĭ, de banchete unde sĕ oferă o mulţime de mâncărĭ şi de beuturĭ. Décă iarna sunt primejdióse, dar încă vara? Acest sfat sĕ adreséză mai cu sémă persónelor înaintate în vârstă şi acelora cu o sănĕtate şubredă.

9. Faceţĭ us cu o deosebită cumpĕtare de îngheţată, de limonăḑĭ recĭ bragă rece, etc. Feriţi-vĕ de aceste mâncărĭ şi de aceste beuturĭ recĭ. E o greşélă fórte mare ca în timpul mesei séu îndată după masă sĕ mâncaţĭ îngheţată séu sĕ beţĭ măcar apă cu gheaţă. Lăsaţĭ din contră sĕ treacă câteva ceasurĭ după masă şi atuncĭ luaţĭ séma sĕ nu fiţĭ prea încălḑiţĭ séu năduşiţĭ. Bĕtrânii, copiiĭ cei carĭ au zăcut de o boală grea, persónele slabe de constituţie séu acelea carĭ sufer de stomac sĕ se ferescă de astfel de alimente recĭ. Persónele sănĕtóse chiar vor fi prudente şi nu vor lua aceste alimente producătóre de crampe, de colicĭ, de indigestii, carĭ sunt periculóse ca adevăratele otrăvirĭ.

10. Tóte beuturile alcoolice sunt adevĕrate otrăvurĭ şi e o prostie a se crede că ele pot da putere. E întocmai ca un jeratec ce l'am pune sĕ curgă prin gâtlej, în stomac şi în maţe. N'avem destulă tărie, ca sĕ putem arăta tuturor cât ar trebui sĕ se ferescă de tóte aperitivele, de ţuicĭ, de absint, de „biter", de vişinată, de vermut, de mastică şi de tóte aceste vitriolurĭ carĭ ard maţele omului.

Ómenĭ bunĭ dela ţéră şi voi, tinerĭ din oraşe, fugiţĭ din cârciumĭ şi din berării, din aceste localurĭ carĭ degradézâ corpul şi tĕmpesc mintea; voi carĭ sunteţĭ şi voi carĭ veţĭ ajunge într'o ḑi sĕ fiţĭ taţĭ de familie, păstraţĭ sănĕtatea vóstră, puterile vóstre, pentru copiiĭ voştri. Căutaţĭ de a combate pe tóte căile beţia şi beutura, care ruineză viéţa şi întunecă mintea. Observaţĭ pe toţĭ aceia carĭ sunt victimele beuturei: numai chipul de om ce-l mai au, încolo sunt vite; vinul nu le mai ajunge, au nevoie de beuturĭ tarĭ ca sĕ mai deştepte organismul lor amorţit; aceştia în timpul unei epidemii cad ca muştele. Aceştia nu's ómenĭ, ci nisce brute.

Din fisiografie.*)

Trăsnetul. Fulgerul, Tunetul. Orĭ cine scie că în ḑilele de vară şi de tómnă mai cu sémă după o secetă îndelungată, se ivesc nisce ploi însoţite de trăsnete şi tunete.

Trăznetul este acea brazdă luminósă, care strĕbate câte odată atmosfera.

Fulgerul este acea lumină strălucitóre a trăsnetului.

Tunetul este bubuitul îngrozitor pe care-l produce trăsnetul.

Trăsnetul are de ordinăr forma unei liniĭ frânte.

Trăsnetul cade mai cu sémă pe obiectele înalte s. ex. pe arborĭ, pe turnurĭ de bisericĭ, pe munţĭ etc.

Trăsnetul sfărîmă arborĭ, dărîmă ziḑurĭ, aprinde case, şurĭ de fĕn séu de pae omóră ómenĭ şi animale, topesce lucrurĭ de metal, etc.

Sĕ cercetăm acum şi sĕ vedem ce este în sine'şĭ trăsnetul.

Electricitatea. Sĕ frecăm cu o bucată de postav o vargă de sticlă séu o bucată de céră de lipit scrisorile orĭ o bucată de chichlimbar (bernştein) şi sĕ apropiăm unul din aceste corpurĭ frecate de nisce bucăţĭ micĭ de hârtie séu de nisce fire de pĕr, orĭ de măduvă de soc. Vedem că aceste din urmă corpurĭ sunt atrase de corpul frecat. Sticla, céra roşie orĭ chichlimbarul, décă nu sunt frecate cu o stofă de lână séu cu blană de vulpe, nu atrag bucăţile micĭ de hârtie, pĕrul, fulgii orĭ bucăţile de mĕduvă de soc. Prin urmare, prin frecare se desvóltă în chichlimbar, în sticlă, în răşină, ceva pe care nu-l vedem dér care suntem sigurĭ că esistă, de óre-ce vedem fórte bine cum ridică corpurile uşóre şi le ţine lipite de chichlimbar, de sticlă orĭ de céră roşie. Acéstă causă de atracţiune a corpurilor se numesce electricitate.

Corpurĭ bune conducĕtóre şi corpurĭ rele conducĕtóre de electricitate. Tóte corpurile se pot electriza prin frecare. Insĕ sunt unele de esemplu metalele carĭ, décă le ţinem cu mâna orĭ cât de mult le-am freca, nu se electriséză, căcĭ electricitatea ce se desvóltă strĕbate prin massa lor şi apoi se scurge prin corpul nostru la pĕmênt.

Când frecăm sticla, céra roşie, chichlimbarul, electricitatea rĕmâne în locul unde am frecat aceste corpurĭ.

Corpurile acelea carĭ conduc electricitatea prin massa lor se numesc corpurĭ bune conducĕtóre de electricitate, ér acelea carĭ nu conduc electricitatea se numesc corpurĭ rele conducĕtóre de electricitate.

Metalele, cărbunii, corpul omului şi al animalelor, etc. sunt corpurĭ bune conducĕtóre de electricitate.

Sticla, reşina, cauciucul, mĕtasea, aerul uscat, etc. sunt corpurĭ rele conducĕtóre de electricitate.

Electrisarea unui corp care este bun conducĕtor de electricitate. Pentru ca sĕ electrizam un corp bun conducĕtor de electricitate, trebue sĕ separăm acel corp de pĕmânt printr'un corp rĕu conducĕtor de esemplu prin sticlă. Astfel un baston de metal capĕtă proprietatea d'a atrage corpurĭ uşóre, décă cu o mână îl ţinem de mânerul de sticlă, ér cu cealaltă îl frecăm cu o pele de pisică. Electricitatea de pe bastonul metalic nu se scurge prin corpul nostru la pămĕnt căcĭ nu póte strĕbate prin mânerul de sticlă.

Electricitatea este de douĕ felurĭ. Décă apropiăm un baston de sticlă electrisat de o bobiţă de măduvă de soc atĕrnată printr'un fir de mĕtase, bobiţa este atrasă de bastonul de sticlă până se pune în contact (atingere) apoi este respinsă.

Orĭ de câte orĭ vom mai apropia bastonul de sticlă, bobiţa va fi neîncetat respinsă. Insĕ, décă în locul bastonului de sticlă apropiăm un baston de reşină electrisat, bobiţa este atrasă.

Bobiţa de soc punĕndu-se în contact cu bastonul de sticlă, se încarcă cu electricitatea sticlei. Din faptul că bobiţa este mai întâiŭ atrasă şi apoi, după ce s'a pus în contact, este respinsă de bastonul de sticlă, trebue sĕ credem că electricitatea sticlei respinge pe cea de asemenea cu ea şi este atrasă de cea de pe reşină.

Electricitatea sticlei se numesce electricitate sticlósă séu electricitate positivă şi se însemnéză cu +; cea de pe reşină se numesce electricitate reşinósă séu electricitate negativă şi se notéză cu —.

Din cele ce am constatat prin esperienţele de mai sus putem ḑice că: electricităţile de acelaşĭ fel se resping ér electricităţile de fel contrar se atrag.

Electrizare prin influenţă. Sĕ luăm o sferă (globuleţ) de metal încărcată s. ex. cu electricitate negativă şi aşeḑată pe un picior de sticlă. Décă apropiăm degetul de acea sferă, fără însĕ sĕ atingem sfera, se produce un fel de lumină numită scânteie electrică ér noi simţim în punctul atins o mică înţepătură. Etă cum se esplică acest fapt:

Electricitatea de pe sferă, când apropiăm degetul, desvoltă în degetul nostru cele douĕ felurĭ de electricităţĭ, adecă electricitatea positivă şi electricitatea negativă. Cea positivă se unesce cu cea negativă din sferă şi produc astfel scânteia electrică ér cea negativă se duce prin corpul nostru la pĕmênt. Acest mod de desvoltare al electricităţii se numesce electrisare prin influenţă.

Putem face altă esperienţă.

Luăm o fişie de hârtie, o îndoim în lung pentru ca sĕ devie mai resistentă, o ţinem cu mânile de capete, o încălḑim bine pe lângă foc, apoi o frecăm repede pe o stofă de lână întinsă pe genunchĭ. Décă lăsăm liberă hârtia de un capĕt şi apropiăm o cheie orĭ încheetura degetului de mijlocul acelei hârtiĭ, se produce o scînteie electrică. Décă începem din nou operaţiunea, se produce o nouĕ scînteie electrică; şi aşa mai departe.

Pĕrul capului unei persóne, de care apropiăm acea hârtie astfel preparată, se sbêrlesce. Bucăţĭ micĭ de hârtie, orĭ de mĕduvă de soc, fire de soc, etc., sunt atrase şi respinse de acea fişie de hârtie.

Sunt nisce maşinĭ cu carĭ se produc scânteĭ electrice carĭ pot deveni periculóse ba chiar mortale, topesc fire metalice subţirĭ, rup lemne, petre, aprind unele substanţe, etc.

Décă în timpul nopţii frecăm spinarea unei pisicĭ ce stă lângă o sobă bine încălḑită, vedem pe pĕrul ei o lumină care nu este alt ceva decât lumina electrică.

*) Din fisiografia lui S. Niculescu — Brăiliténu.

Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor.

In luna lui Iulie a. c. s'au înscris din nou 1045 partide şi s'au plătit premii de zestre 44.615 cor. 16 banĭ. Dela 1 Ianuarie 1902 până la 31 Iulie numĕrul partidelor înscrise din nou este de 6951, şi suma plătită ca premii pentru înzestrare 352.986 cor. 91 banĭ.

„Sĕrbătorile băbescĭ".

Nu-i popor pe lume care sĕ aibă afară de sĕrbătorile bisericescĭ atâta sodom de alte sĕrbătorĭ şi de „ḑile cu primejdie" ca ţĕranul nostru. Mai bine de jumĕtate de an îl trece el cu sĕrbătorile „apucate din bĕtrânĭ" şi cam un sfert din sĕrăcia nóstră se trage din sĕrbătorile astea. Cui nu i-s'a întâmplat vr'odată sĕ trécă prin vr'un sat de-al nostru şi sĕ vadă, cum stau ómenii grămeḑĭ pe la porţĭ şi prin ţarină nicĭ urmă de om, măcar că nu era nicĭ o sĕrbătóre? Te umple ciuda şi te mirĭ, că cei cu dênşii, de se odihnesc aşa de géba şi în ţarină se scutură holda orĭ fênul îi uscat ca pusderia şi pe cer se gătesce de plóie?

Dér' face pĕcat cel, căruĭ nu-i vine la socotélă, că ómenii cinstesc ḑilele sfinţilor cu primejdie şi vréu ca sĕ se lucre în ḑilele lor? Nu sciu, ci că Cozma, Damian, Mariuca, Foca, Pintelei Căldător şi Stefan cu Fumu îs ḑile mai şugubeţe şi mai cu primejdie decât sf. Ilie şi alte sĕrbătorĭ de cele cu cruce roşă?

Nu l'a pus pĕcatul pe Georghe a lui Andrei sĕ lucre în ḑiua de Foca şi nu i-a ars peste nópte tótă gospodăria? Vai de mine, dér mai bine facă-se tot fênul gunoi acolo pe ogor, decât sĕ pun în el furca orĭ grebla în Foca.

Da ce-o păzit Dumneḑeu, sĕ-l ierte, Costan al Vadanii cu cĕratul lui în Marina? N'o picat în furcă din carul încărcat şi nu şi-o dat sufletul?

Cam aşa îţĭ spun ómenii dela sat, décă îi întrebĭ de ce stau degéba în ḑile, când crăşcăi măseaua de lucru şi când ii

îndemnĭ la lucru. — Tare greşesc ei, că ţin sĕrbătorile astea şi prăpădesc cele mai scumpe ḑile de lucru.

Óre nu scie biserica cu Vlădicii ei, că-i sĕrbătóre orĭ nu? Óre n'ar ţiné ea slujbă în ḑilele astea décă ar fi ele sĕrbătorĭ?

Dér' omul nostru aşa-i, ce-o apucat din bĕtrânĭ, nu lasă, măcar spuie tótă lumea că-i rĕu. Babele's la dênşii mai în sémă, decât bisericile cu toţĭ preoţii lor.

Şi acuma sĕ le spunem noi ómenilor dela sate, de ce-o făcut moşii noştri atât amar de sfinţĭ şi de ḑile cu primejdie. In vremea veche a fost, după cum scim cu toţii, boerescul. Tóte dilele de lucru mai că avea sĕ lucre bietul ţĕran pe moşia boerului. Gândiţi-vĕ d-vóstră singurĭ, cum ar fi vrut sĕ se scape ei de lucru, că mĕ rog, cui nu-i greu şi urît a lucra pentru altul de geaba? Amu ce sĕ facă ei sĕ se mai scuture de cea muncă. Hai, au început a face la „sĕrbătorĭ“, şi-o făcut, şi-o tot făcut la sĕrbătorĭ şi babele au căutat la primejdii şi le-au tot pus în cârca sfinţilor. Când se întêmpla, de-l trăznia pe cineva, orĭ sĕ aprindea la cineva vr'un stog orĭ şi-a rupt vr'un bou cornul — sĕrbătórea era gata şi încă de tot primejdiósă. Aşa şi-a luat începutul Foca, Trifu, Simion Stâlpnicul, Cozma, Ştefan cu Fumu şi tótă sumedenia de sfinţĭ, pe carĭ noi n'am mai trebui sĕ-i ţinem în ḑiua de adĭ, căcĭ slavă D-lui de boeresc am scăpat. Şi după-ce s'a spălat boierescul, ómenii au ţinut mai departe sĕrbătorile astea, pentru-că s'a fost deprins cu dênsele. Si de ce sĕ nu le ţie, că dóră trebuie sĕ se mai hodinéscă omul şi Duminecile şi sĕrbătorile sfinţite de biserică îs prea rare! Cu altă vorbă sfânta lene şi la mulţĭ şi necumenţia fac, de nu ne putem desbăra de atâta sĕrbătóre cu „primejdie“.

Dér dragilor mei amu s'a trecu boerescul şi cu vremea veche, când aveau ómenii pămênt, de nu sciau ce sĕ facă cu dênsul şi când în grajd se învêrtea câte şése boi cât malurile.

Traiu-i greu şi muncă trebue, décă vréi sĕ te mai ţi-i în rênd cu lumea şi sĕ nu umbli cu cotele góle. De aceea trebue sĕ cruţăm cu vremea. O ḑi de lucru din vremea de adĭ face cât o sĕptĕmână dela cei bĕtrânĭ.

De câte-orĭ se întêmplă, că o ḑi ca Foca orĭ Marina stătută de géba îţĭ aduce sĕrăcia întrégă pe cap; De câte orĭ se întêmplă că bădica Ion orĭ George are în ţarina polog uscat orĭ snopĭ de învălit — dér pentru-că o apucat din „bĕtrânĭ“ că în Foca şi Marina şi în câte alte ḑile, nu se lucră, nu lucră nicĭ el şi se pornesc ploi şi vin vênturĭ şi încolţesce pânea pe ogor şi fênu i-se face gunoiŭ.

Bine ar fi, că sĕ începem a rumpe odată cu povestile din bĕtrânĭ şi sĕ ne ţinem de lumea de acum, că într'ênsa trăim dóră.

Sĕ ne rugăm la Dumneḑeu sĕ ne ierte, şi la lucru în tóte sĕrbătorile ce nu-s ţinute de biserică şi în care nu-s slujbe, căcĭ biserica scie mai bine ce-i sĕrbătóre şi ce nu!

Aşa-déră sĕ nu mai stee om pe pântece în ḑile, în carĭ scapĕră mĕseaua de lucru, cĕ pĕcătuim înaintea lui Dumneḑeu pentru-că lenevim; şi pĕcătuim şi înaintea ómenilor, pentru-că o perdem vremea în vênt. („D. P.“)

MULTE ŞI DE TÓTE.

Proprietăţile medicale populare ale unelor legume.

Ceapa cóptă în cenuşe şi mâncată cu unt-de-lemn, e bună pentru răguşală. Ceapa cóptă se întrebuinţéză ca o cataplasmă ca sĕ créscă buboaele şi sugiucurile.

Cimbrul, este stimulant; e folositor în băi la copiii slăbănogĭ.

Dovleacul ras şi aplicat pe arsăturĭ, uşuréză durerile. Seminţele de dovleac, pisate cu zahăr, sunt bune contra panglicii.

Fragile, mâncate diminéţa şi séra, sunt bune contra podagrii şi reumatismului. Rădăcina de fragĭ e diuretică şi astringentă; în decocţiune servesce contra emoragiilor. Foile de fragi, plămădite în rachiŭ, opresc diarea.

Anghinarea e bună contra frigurilor; din foile uscate se face praf care se ia în apă. De asemenea se póte face ceai din foi verḑĭ séu uscate şi se bea contra frigurilor.

Morcovii crudĭ, sunt bunĭ contra limbricilor; zéma stórsă de la morcovii nefierţĭ calméză tusea la copii; — morcovii raşĭ şi aplicaţĭ pe arsăturĭ, împiedică sĕ se facă băşicĭ. Ceaiul de sămînţă de morcovĭ măresce pofta de mâncare şi înlesnesce digestiunea.

Salata de lăptucĭ procură un somn bun şi aduce servicii la ipohondriacĭ. Lăptucile fierte şi întrebuinţate drept cataplasmă calméză erisipelele şi alte inflamaţii.

Siropul de napĭ e folositor în bólele de piept.

Sparanghelul este diuretic şi calmant. Apa în care a fiert sparanghelul e bună contra bólelor de bĕşică a (udului) şi folositóre contra guturaiului.

Usturoiul înlesnesce digestiunea şi are mare putere contra viermilor intestinalĭ. Se fierbe 2—3 căpăţânĭ în niţel lapte şi se bea cu totul pe nemâncate.

Varza, în general, are proprietăţĭ pectorale. Zeama în care a fiert orĭ-ce fel de varză e bună contra răguşelei şi a tusei.

Cu sucul de varză roşie crudă şi cu zahar se face un sirop pectoral fórte bun. Prazul are aceleaşi proprietăţĭ ca şi varza.

Pătrunjelul este întrebuinţat în bĕutură, spre a combate frigurile intermitente.

POŞTA REDACŢIUNEI.

Un participant. — Almaşul-mare. — Disertaţiunea ce ne-aţĭ trimis nu o putem publica din causa aglomeraţiei de materie.

D-lui N. B. — Bodescĭ. Se va publica. Vĕ rugăm însĕ sĕ aveţĭ puţină răbdare.

D-lui V. B. — Ponorel. Décă cantorul din Ponorel ia pe nedreptul toţĭ banii de ertăciune, acésta este o chestiune, care trebue arătată protopopului. Când am da loc tuturor plângerilor contra cantorilor, carĭ iau mai mulţĭ banĭ séu mai multe prescurĭ, de cât li-se cuvine, şi altele asemenea, atuncĭ puţin loc ne-ar rĕmâné pentru alte lucrurĭ. Câte jalbe nu ni-se trimit la redacţie şi contra unor preoţĭ nevrednicĭ! Noi socotim însĕ, că tóte acestea mai bine se resolvă de către autorităţile bisericescĭ, de cât décă le-am da în vileag prin presă, ca sĕ aibă streinii de ce rîde.

D-lui Nello — de la „Libertatea“. „La fermeture des écoles **congreganistes**“, aşa se scrie în foile franceze. Strĕină este şi noţiunea, strĕin şi cuvîntul. Trebuind însĕ sĕ scriem despre acest lucru „strĕin“, sĕ nu fie cu supărare, că n'am putut inventa un termin „ad hoc“, care sĕ vĕ mulţumĕscă şi pe d-vóstră. Aiurea cu „spicuirile“ cocóne!

Căsĕtoriţĭ

De la 1 până la 7 August.

1) Uhlik Mihail, r. cat. lucrător la fabrica de zahăr, cu Zelenak Juliana r. cat. 2) Mihail Eduard Copony, ev. tîmplar cu Gál Maria, ev. Braşov. 3) Vas Daniel ev. ref. calfă de pantofar cu Nemeth Marie, r. cat. Braşov. 4) Karl Friederich Hubbes, ev. A. B. calfă de zidar, Irene Rosa Gusbeth, ev. Braşov 5) Siegmund Adolf Seimen, ev. inginer cu Amalia Luisa Petrik ev. Braşov. 6) George Johann Zay, ev. calfă de croitor cu Hermine Plontsch, ev. în Braşov.

Sosiţĭ în Braşov.

Pe ḑiua de 8 August 1902.

H. Pomul verde: Cocea, Vogel, Tuşnad; Schroller, Schönberg, Georgescu, locotenent, Coldescu, căpitan Sinaia; Sinzhauser, Worms.

H. Europa: Krecsmary, Fölkel, Meutrer, Csordás, Pesta; Hoffmann. Eross. Zug. Kranovics, Viena, D-na Csiszán, T. Mureşului; Schwarzfeld, Brzesko; Schmidt, Marburg; Salzmann, Berlin; Landau, Graz.

H. Orient: Dimancescu, Buştenĭ; Toruseneanu, Vlădescu, Ploescĭ; Bălăceanu, Brăila; D-na Stambler, Marinescu, Bucurescĭ.

H. Bucurescĭ: Csepan, Pojon; D-na Kermán, Oradea: Ronglovics, Agram: Stevenson, Viena. Dr. *Indre*, v.-notar, Giula: Ronov, Buziaş Orbok, Cluşiŭ: Beck, Arad; Weiser, Deşiŭ; Pete-T.-Mureşului, Schwarz, Vászonyi, D-na Franz, Bartha, Cserny. Vadász Pesta; Dimitriu, Galaţĭ; Apostoliu, T.-Ocna; Angheloff, Teodorescu, Piteştĭ: Zugreanu, şef de gară, Palanca: Marin' Brăila; Iorchi, Călăraşĭ, Dumitrianu, Ploiesci; Mungolescu, Ioanescu, Dodani, Cochinos, Bucurescĭ.

H. Grand: Abraham, Pesta, Kodina, Netolica; Heinzk, Dittenbach; D-na Popa, Cernavoda; Danielescu, Ploiescĭ.

Calendarul sĕptĕmânei.

IULIE. (1902) are 31 ḑile. CUPTOR.

Ḑilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	28 A. Proch. Nica	10 Laurenţiu
Lunĭ.	29 S. m. Calinic	11 Herman
Marţĭ	30 S. ap. Sila şi Sil.	12 Clara
Merc.	31 S. şi d. Eudoc.	13 Cassian
Joi	1 Desgr. sf. crucĭ	14 Eusebiu
Viner	2 Ad. m. s. Stefan	15 † **Ad. Prea M.**
Sâm.	3 C. păr. Isachie,	16 Rochu B.

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 8 August 1902.

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	13	—
„	Grâu mijlociu . . .	12	80
„	Grâu mai slab . . .	12	70
„	Grâu amestecat . .	9	20
„	Sĕcară frumósă. . .	9	20
„	Sĕcară mijlocià. . .	9	—
„	Orz frumos	8	—
„	Orz mijlociu. . . .	7	—
„	Ovĕs frumos. . . .	5	80
„	Ovĕs mijlociu . . .	5	70
„	Cucuruz	8	70
„	Mălaiu (meiŭ) . . .	8	—
„	Mazăre.	20	—
„	Linte	13	—
„	Fasole	11	—
„	Sĕmênţă de in . . .	24	—
„	Sĕmênţă de cânepă .	6	25
„	Cartofĭ.	1	70
„	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
„	Carne de porc . . .	1	04
„	Carne de berbece. .	—	72
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt .	44	—
„	Sĕu de vită topit . .	64	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 August n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.30
Renta de coróne ung. 4%	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.50
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	98.—
Impr. ung. cu premii	204.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	162.50
Renta de argint austr.	101.90
Renta de hârtie austr.	101.80
Renta de aur austr.	121.55
Losurĭ din 1860.	152.30
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	15 96
Acţii de-ale Băncei ung. de credit .	731.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit .	687.75
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane . . .	117.05
London vista	239.77½
Paris vista	95.20
Rente austr. 4% de coróne . .	99.90
Note italiene.	94.20

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof

— staţiunea de tren *Brunn—Maria Enzersdorf* 30 minute depărtare dela Viena —

arangiament modern, preţurĭ moderate.

(medicul, folosirea băilor, locuinţă, provisiunea întrégă 21—32 fl. la sĕptĕmână, amĕsurat locuinţei).

Cu prospecte şi informaţiunĭ detailate stă la disposiţie direcţiunea stabilimentului şi medicii:

Dr. Lazar Popovicĭ, medic consiliar Viena XV Mariabilfer-strasse Nr. 136.

Dr. Marius Sturza, medic dirigent în Wällischhof p. u. Maria-Enzersdorf bei Wien.

DOCTORUL

ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD

specialist pentru bóle interne

CARLSBAD,

Alte Wiese, „Blauer Schlüssel“.

538—1902.
végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvszék 1902 évi Sp. II. 226/3 sz. végzése következtében, Dr. Mosoiu János ügyvéd által képviselt Nan János javára Huber Henrik ellen 69 kor. s jár. erejéig Brassóban 1902 évi junius hó 7-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján felül foglalt és 1289 kor. 40 fillre becsült házi butorok, lóvak, szekerek, stbből álló ingóságok nyilvános árverésen elatadnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbiróság V. 836/2 1902 é. számu végzése folytán 69 kor. tőkekövetelés, ennek 1902 évi április hó 26-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 53 kor. 50 fill. biroilag már megállapitott valamint 5 korona 80 fillér jelen árverés kitüzési és a még felmerülendő költségek erejéig Brassóban, Egres-utcza 21. sz. alatt leendő eszközlésére **1902-ik évi Augusztus hó 18-dik napjának délelöti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégittetéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tünik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt Brassóban, 1902 évi augusztus hó 1-ső napján.

Tankó János,
kir. bir. vghjtó.

1—1.617.

De arêndat

cea **dintâiŭ Stupină** situată în partea de sus a Riului Ghimbăşel pe teritoriul Comunei Braşov, în mărime de 80 de jug. catastrale, pămênt ⅔ părţĭ arătură, fênaţe şi păşune escelentă, scutită de înundaţiune prin canalul cel nou, cu edificiile economice necesarĭ, **este de arêndat** pe mai mulţĭ anĭ, dela **1 Octombre a. c. încolo.**

Informaţiunĭ mai deaprópe **până în 15 August 1902** la proprietarul ei

Iosif Comanescu,
paroch gr. or. în Codlea.

3—3.(613)

Dinţĭ artificialĭ simpli,

precum şi fórte fin lucraţĭ, **se pot procura dela**

Dr. H. GUST,

atelier dentistic

Piaţa mare, Têrgul pomelor 19.

2—6(614)

Cursul pieței Brașov.

Din 9 August n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%		101,—	„	102.—

ANUNȚ.

Am onórea a aduce la cunoscința P. T. public, că în Scheiu, **Piața Prundului nr. 14**, în casele mele proprii, **am deschis un**

RESTAURANT,

care pe lângă o grădină încântătóre are și o posiție admirabilă.

Aci se pot căpăta mâncărĭ și beuturĭ, cu prețurĭ moderate, și pe lângă un serviciu prompt, așa d. e. ca:

1) **Vinurĭ din Ardeal și Érmelék,**
2) **Bere cu păharul de Steinbruch,** precum și
3) **Beuturĭ spirtuóse.**

Afară dr acestea pentru distracție mai este la disposiția P. T. public **un Biliard bun** și **o Cugĭărie (popice).**

Rugându-mĕ de sprijinul P. T. public, rĕmân

cu deosebită stimă:

Francisc Finta.

1—* (618)

500 fl. plătesc celui ce va mai căpĕta vre-odată **durere de dințĭ,** orĭ iĭ va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dințĭ

a lui Bartilla, o sticlă **70 banĭ.**
(Pentru pachetare 20 filler deosebit)

Erezii A. Bartilla (E. Winkler)

VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Sĕ se céră pretutindenea apriat apa de dințĭ a lui Bartilla. Denunțărĭ de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se póte căpĕta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se capĕtă in BRAȘOV la farmacia D-lui Victor Roth și la farmacia îngerul pazitor, Tergu grâului Nr. 7.

KWIZDA

Fluid restituțional

k. u. k. priv. **apa** de spălat cal.

Prețul o sticlă cor. **2.80** banĭ.

se întrebuințéză în grajdurile curțiĭ, precum și la miliție și la civilĭ de 40 de anĭ pentru întărire după strapațiĭ marĭ, precum și la scrintire, încordarea nervilor etc. Il face pe cal capabil de umblat, extra-ordinar la trenaj.

— Veritabil numai cu marca de sus. —

Se capĕtă în tóte farmaciile și drog. din Austr.-ung.

Deposit principal la

FRANZ JOH. KWIZDA

k. u. k. Oestr. k. Rumän. u. fürstl. Bulg. Hoflieferant.
Kreis-Apotheker KORNEUBURG bei Wien.

ANUNȚ.

Cu diua de adĭ punem în circulație **cea mai renumită și plăcută apă minerală**

„REPATI"

provenită din isvorul „Bathori" din Kászon-Imper, în stare cât se póte mai próspĕtă.

Profesorul de universitate **Dr. Bela Lengyel** se esprimă astfel:

„Isvorul din Kászon-Imper „Repati" dă o apă alcalin acidă de tot escelentă, care prin compositiunea ei chemică fericită, precum și în urma conținutului estraordinar de acid-carbonic, forméză o specialitate de apă minerală din cele mai escelente și merită decĭ de a fi de aprópe apreciată."

Profesorul **Dr. Sigismund Purjesz** dice:

„Confirm, cum că apa minerală „Repati" s'a întrebuințat de mine cu bun succes la vindecarea de afecțiunĭ cataralice ale membranelor mucóse.

Profesorul **Dr. Wilhelm Hankó** se esprimă astfel:

„Apa minerală „Repati" este nu numai o apă **escelentă** de beut, ci este tot-odată o apă vindecătóre, de **efect neprețuit,** și póte concura în orĭ ce privință cu apa scumpă importată din Boemia, numită apă de Krondorf."

Depositul principal se află

în Têrgul boilor nr. 4.

Administrația isvorului e în **Kászon-Impér.**

11—25.(593)

Deschidere de Magazin.

Subscrisul are onórea a face cunoscut On. Public, că **au descsis în Strada Hirscher** vis-a-vis de Sala de Concerte, un

Magazin cu postavurĭ.

La vêndare vine numai fabricație proprie, **în asortiment bogat** și cu prețurĭ ieftine.

Rugându-mĕ de o cercetare numerósă, sunt

cu tótă stima

Anton Brossek,
Fabrică de postavurĭ.

1—3.(619)

In atențiunea proprietarilor de pămênț!

„Eliberarea pămêntului de greunamênt."

„Intreprindere de Credit-Hipotecar"

este titlul unui institut ce s'a înființat cu scopul de a da ocasiune proprietarilor de pămênturĭ se pótă ajunge la împrumuturĭ ieftine și pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Acest institut dă împrumuturĭ pe pămênturĭ orĭ și unde.

Interesele cu amortisarea capitalului cu tot fac mai puțin ca la băncile miciĭ, numai interesele simple.

Favorul cel mai deosebit și de neprețuit este, că **cu încetarea din viață a debitorului, suma împrumutată se sterge de pe pămêntul hipotecat, ér' ratele plătite în amortisarea capitalului se restituesc numai decât în banĭ gata.**

Cu modalitatea imprumuturilor acestora, proprietarul unui pămênt ajunge la banĭ ieftinĭ și este sigur că orĭ și când ar înceta din viață, pămêntul rĕmâne liber de greunamênt, iar' erediĭ mai capĕtă și banĭ gata.

Recomandăm tuturor acelor proprietarĭ de pămênturĭ, carĭ au lipsă de banĭ sĕ se foloséscă de favorul acesta.

Pe pămênturĭ carĭ sunt hipotecate la alte institute încă se dau împrumuturĭ plătindu-se din suma împrumutată datoria veche la respectivul institut.

La cererĭ de împrumuturĭ se recere copia cărților funduare și fóia catastrală.

Prospecte detailate cu informațiunile necesare sĕ trimit la cerere, pe lângă trimiterea de mărcĭ postale în valóre de una corónă pentru porto poștal.

Cererile sunt a-se adresa la:

Representanța

„Intreprinderei de Credit Hipotecar, Eliberarea pămêntului de greunamênt".

în **Sibiiu** (N. Szeben) strada **Bruckenthal 36.**

4—10.(612)

Ciocoladă de Tannin

a lui **Sztraka,**

are cel mai bun efect

în contra diareĭ,

atât la **copiĭ** cât și la **adulțĭ.** O bucată costă 40 fil.

Se află de vêndare în tóte farmaciile.

DEPOSIT de articole igienice.

DEPOSIT de mărfurĭ de gumi din Paris.

J. REIF Specialist, VIENA
I., Brandstätte 3.

Prețuri curente în coverte închise franco și gratis.

Trimiterea în provincie cu Rambursă.
Discreț. à K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

Cel mai mare efect antiseptic.

PAO

apă de spălat gura

în formă de prav.

Deposit en gros pentru **Brașov** la **JOHANN ORENDI.**

Se capĕtă în farmaciĭ, Droguerii, Parfumeriĭ etc.

Cu gust, practic și ieftin.